

Чемпіонат області з важкої атлетики

6

8

№46 (564), середа 12 листопада 2025 року

Свобода

плюс Тернопільщина

Незалежна громадсько-політична газета

8 сторінок

Слава Україні! Героям Слава!

Грошова допомога і безкоштовні поїздки залізницею: які програми готує влада?

Урядовці анонсували наприкінці року одразу кілька програм державної допомоги для українців. Йдеться і про безпосередні виплати коштів, і про непряму підтримку. Що саме пропонує влада, скільки це може коштувати, і чи є в українському бюджеті ресурси на такі програми - дізнався Центр громадського моніторингу та контролю.

Програми підтримки
На початку листопада Президент Зеленський анонсував пакет програм "Зимова підтримка" для українців. Запроцювати частина цих ініціатив може вже у грудні. Йдеться як про прямі виплати, так і про додаткові можливості для українців. Так, уряд обіцяє зберегти на зиму фіксовані ціни на газ та електрику для побутових споживачів. Серед прямих виплат для українців передбачено два види підтримки. Перший - одноразова виплата тисячі гривень. Її можна буде витратити, зокрема, на комунальні платежі, ліки, книги, товари українського виробництва чи донат на Сили оборони або ж волонтерів. Подати заявку на виплату можна буде упродовж лише одного місяця: з 15 листопада до 15 грудня. І другий - виплата 6500 грн для певних категорій громадян. Йдеться про виплати для найбільш соціально вразливих українців (дітей-сиріт, дітей під опікою, дітей з інвалідністю в прийомних сім'ях, дітей-переселенців, внутрішньо переміщен

них осіб з дітьми, самотніх пенсіонерів). За ці кошти можна буде також придбати одяг, взуття та лікарські засоби. Також раніше в уряді презентували проєкт, що дасть змогу старшим за 40 років українцям пройти медичні обстеження. Почати реалізовувати його планують вже у січні. А оприлюднити всі деталі урядовці хочуть в середині листопада. Непрямою допомогою для всіх українців може стати і програма транспортної підтримки "УЗ-30002. Йдеться про безкоштовні подорожі залізницею у межах трьох тисяч кілометрів. Здійснювати їх можна буде у дні низького попиту, коли залишаються невикупленими 200-250 тисяч квитків.

Скільки коштують ці проєкти

Масштабні плани викликали у суспільстві низку питань до влади, головне з яких: скільки коштуватимуть ці програми? Наразі урядовці вже мають певні очікування щодо витрат. Зокрема, міністр соціальної політики, сім'ї та єдності Денис Улютин спрогнозував, скільки ж українців можуть скористатися програмами "Зимової підтримки". За його словами, переважна більшість - близько 10 мільйонів громадян - отримають виплати у 1000 гривень. Тоді, як 660 тисяч українців - можуть подавати заявки на виплату 6500 гривень. Отже, загалом в уряді прогнозують витрати у 14,4 мільярда гривень. Фінансувати ці програми планують в межах наявних коштів державного бюджету, без додаткових витрат.

Не витратити додаткові кошти на безкоштовні для українців поїздки обіцяє й "Укрзалізниця". Там наголошують, що держава вже співфінансує роботу компанії через дефіцит між реальною собівартістю квитків і їхньою ціною для пасажирів. Рейси, на які пропонуватимуть квитки, їздитимуть у будь-якому разі. Тож додаткові пасажирів, запевняють у компанії, не збільшать вартість цих поїздок.

Чи є на них кошти?

Критики програми "Зимова підтримка" наголошують, що вартість нових ініціатив влади може стати тягарем для українського бюджету. Як приклад, наводять ситуацію з програмою "Національний кешбек". Її уряд презентував минулоріч. З одного боку, ідея полягала у підтримці українських товаровиробників. З іншого - у соціальній підтримці громадян. За умовами програми, покупка українських товарів дала змогу учасникам накопичувати кешбек, який можна було витратити на певні категорії товарів. А також оплатити комунальні платежі чи задонатити ці кошти. Втім, наразі виплати за цією програмою затримуються. Як повідомляє видання "Економічна правда", сталося це через брак грошей. За п'ять років Україна витратила понад 40 мільярдів гривень на одноразові виплати громадянам, наголошує видання "NV". Якщо минулоріч програми зимової підтримки українців профінансували із залишків бюджетних коштів, нині ситуація трохи складніша. За даними співрозмовників "Економічної правди", знайти гроші можуть у програ

мах міністерства соціальної політики, але виникнуть юридичні перепони. "Співрозмовник "Економічної прад", ознайомлений з питанням фінансування бюджету, зазначає, що цьогоорічну "зимову підтримку" профінансують коштами, закладеними в програми Мінсоцполітики. "Однак там є певні юридичні нюанси: не з усіх програм допустимо фінансувати це (роздачу грошей). У них є порядки, цільове використання коштів", - цитує своє джерело ЗМІ.

Навіть якщо урядовці знайдуть фінансування для раніше озвучених програм "Зимової підтримки", з однією з них можуть виникнути додаткові складнощі. Йдеться про безкоштовні поїздки від "Укрзалізниці". За прогнозами, держава не мала би витратити на них зайві кошти. Втім керівник аналітичного відділу інвестиційної компанії "Concorde Capital" Олександр Парашій попереджає, що можуть виникнути несподівані для авторів ініціативи збитки. "Якщо акцією скористається половина від тих, хто отримав минулорічну зимову підтримку (7 мільйонів людей), і вони зроблять дві поїздки "туди-назад" на загальну відстань 2 тисячі кілометрів, то загальний пасажироборот від акції становитиме 14 мільярдів пасажиро-кілометрів. Це близько 88% від загального пасажиробороту УЗ в далекому сполученні за 2024 рік", - зазначає експерт.

Скільки ж коштуватиме урядова програма медичного огляду для українців після сорока, та які витрати понесе держава, щоб електрику взимку ціни на газ та електрику, поки навіть не прогнозують.

Газета

Свобода

Найцікавіша і найдоступніша!

ПЕРЕДПЛАТНА ЦІНА НА 2026 РІК

Тижневик, передплатний індекс 40184

1 місяць90.00 грн. 6 місяців.....440.00 грн.
3 місяці.....230.00 грн. 12 місяців.....860.00 грн.

У ціні газети враховано вартість поштових послуг: приймання передплати та доставка видання до передплатників

Присвята газеті «Свобода»

Ти народилася у бурю,
Коли народ наш не терпів
Ні рабства вже, ні ту сваволю,
Що вилилась в народний гнів.

А тоді стала ти, "Свободо",
Рупором правди в цій борні
І несеш слово своє гордо
Аж дотепер - у наші дні.

Тож колективу побажання -
В "Свободи" нині ювілей.
В "Гніздечку" хай живе кохання,
І нових рубрик вам й ідей.

Нехай лунають компліменти
Від вдячних нині читачів,
В серцях до любові газети
Любові вогник щоб горів!

Вдячний дописувач і шанувальник -
Юрій ЗАЯЦЬ

Прем'єра

На «Хвилі» Хвильового

На малій сцені Тернопільського академічного драмтеатру молода режисерка Олеся Шпирна запропонувала власний погляд на відому психологічну новелу "Я (Романтика)"

На режисерському видноколі Тернопілля зазорило нове ім'я - Олеся Шпирна. У Тернопільському академічному драмтеатрі ім. Тараса Шевченка вона дебютувала постановкою назви англійського письменника й математика Льюїса Керрола "Аліса в Дивокраї". Нинішнього листопада на малій сцені запропонувала власний погляд на психологічну новелу Миколи Хвильового "Я (Романтика)", запросивши глядачів на моновиставу "Хвиля". Різдвяної пори обіцяє подарувати діткам та їхнім батькам сценічного "Грінча" за книгою американського письменника та художника Теодора Сьюза Гейзла "Грінч, який вкрав Різдво".

він мені аж надто сподобався, але зачепив своїм завершенням", - зізнається актор. Тому, навчаючись в університеті, намагався все-таки якось над ним працювати. До магістратури треба було вступати з якимось проєктом, хлопець обрав саме твір "Я (Романтика)" з умовою, що викладе-втілить його в жанрі моно-вистави. "Адже її образи - не окрем, а як частина самого персонажа, внутрішній його демон", - стверджує Василь.

Для Олеси Микола Хвильовий - "дуже цікава особистість", творчість якого в комуністичні часи була заборонена, а повернулася до читача лише за незалежності України. Тож для молодшої режисерки було захопливо попрацювати в жанрі моно-вистави. І взялася творити "Хвилю". Зрештою, каже, що це був виклик не лише для неї, а й Василя. Адже це ще й їхня магістерська робота, де Олеся досліджувала специфіку роботи режисера над моно-виставою, а Василь, відповідно, - актора. "Тому було дуже цікаво зробити цей крок у щось нове, страшне, бо моно-вистава - це дуже величезна робота як режисерська, так й акторська, щоб втримати увагу глядача", - мовить дівчина. Не треба ще й забувати про камерний простір і велику як психологічну, так й фізичну роботу з актором.

Чи не боялися того, наскільки сучасний глядач зрозуміє Хвильового? "Це був найбільший, напевно, страх, - твердить Олеся. - Але ми творили "Хвилю", бо прагнули показати, який театр це може бути".

Звісно, переказувати новелу Миколи Хвильового чи знайомити читачів з її персонажами чорного трибуналу, садистами - Доктором Тагабатом, Андрюшею, Дегенератом та "Я", який твердить, що він і чекіст, і людина, хоча в нього перемагає все-таке чекістське, немає змісту, кожен знає цей твір чи не зі шкільної пори.

Закінчення на 3 стор.

Свободівців привітали митрополит Нестор і бабуся Юстина

У нинішніх та численних колишніх працівників редакції газети "Свобода" - післясвятю. Як ми уже повідомляли, редакція популярної на Тернопілі газети, що є ровесницею незалежної України, днями зустріла 35-річчя. Нас привітали керівництво обласної віснкової адміністрації, обласної ради, численні наші передплатники-читачі і друзі нашої газети.

Усім їм ми дуже вдячні. Але серед цих вітань є такі, що особливі, неповторні та незабутні. Добром, теплом і духовністю була зігріта зустріч у єпархіальному управлінні з митрополитом Тернопільським і Кременецьким Нестором, який вручив церковні нагороди працівникам газети. З благословення Митрополита Київського і всієї України Епіфанія редактора "Свободи" Тараса Савчука нагороджено орденом святого Рівноапостольного князя Володимира III ступеня. Багаторічного редактора, а нині відповідального секретаря газети Віктора Уніата відзначено орденом святого Архистратига Михаїла II ступеня. Медалі "Хрест Свободи" отримали журналістка Галина Вандзеляк, літредакторка Наталія Гаврішко, бухгалтерка Галина П'ятківська, менеджер

ка з реклами Оксана Волошина. Владика Нестор привітав свободівців з ювілеєм видання, відзначив їх внесок у розбудову незалежної України і Православної Церкви України зокрема. Архієрей подякував газетарям за багаторічну натхненну працю, побажав подальших успіхів, благословив на добрі справи та творчість в ім'я України з вірою, надією та любов'ю. Не менш зворушливим був і дзвінок бабусі Юстини з віддаленого від обласного центру села

Вільхівці, що у Мельнице-Подільській громаді. Жінка не повідомила скільки їй років, сказала лише, що в літах. Вона передплачує нашу газету з першого її випуску і залишається палкою шанувальницею досі. Каже, що з нетерпінням чекає кожного нового номеру газети, бо в ньому читає історію рідного краю, а отже, і України. Разом з журналістами переживає щасливі і сумні сторінки нашого життя, нашої держави. Вона щиро подякувала журналістам за чесну, достовірну

інформацію і побижала улюбленій газеті довголіття. Працівникам "Свободи" було приємно, коли Почесні грамоти Українського фонду культури імені Бориса Олійника за активну творчу, громадську та благодійницьку діяльність на ниві відродження і розвитку національної культури їм вручив відомий у нашому краї громадсько-політичний діяч, письменник Володимир Барна. Завітали до редакції з солодкими подарунками та щирими словами вітання й такі відомі на Тернопілі люди, громадські, політичні та культурні діячі - Михайло Тимошук, Богдан Андрушків, Олег Караванський, Михайло Лазар, Володимир Слюзар, Ярослав Карпик, Володимир Фокін, Василь Неручок, Юрій Заяць, Ігор Дуда, Андрій Зогуля, Олександр Моховик, Ігор Боднар, Роман Білінський, політ'язень Ігор Олещук та інші. Нас привітали і наші колеги-газетярі. Так, у виданні "Сільський господар" друзі нашої газети, серед яких є і наші колишні працівники - редактор Богдан Новосядлий, журналісти Василь Томин, Зорана Деркач, опублікували щире і щемне вітання. "Бажаємо вам і надалі тримати високу журналістську планку, творити добро, приносити людям радість", - написали на сторінках газети "Сільський господар".

Галина ВАНДЗЕЛЯК

12 листопада - хмарно, протягом дня та ввечері невеликий дощ. Вітер північно-східний, 3-4 м/сек. Температура повітря вночі 4, вдень 8 градусів тепла. Атмосферний тиск 737-734 мм рт. ст. Схід сонця - 7.24, захід сонця - 16.39. Тривалість дня - 9.14.

13 листопада - мінлива хмарність, без опадів. Вітер змінних напрямків, 1-4 м/сек. Температура повітря вночі 4, вдень 8 градусів тепла. Атмосферний тиск 740-739 мм рт. ст. Схід сонця - 7.26, захід сонця - 16.37. Тривалість дня - 9.11.

Хто знає, як плаче мамина душа, в якої син з війни не повернувся?..

Хто знає, як плаче мамина душа,
В якої син з війни не повернувся?..
Хто знає, як плаче мамина душа,
В якої син з війни не повернувся?
Хто бачить очі вицвілі її
Від сліз, які бува течуть рікою?
Ніхто не чує її серця стук тривожний,
Ніхто не чує крик її безмовний.
Вона ховає їх, придушує в собі.
Уранці, вдень, вночі,
В холодну зиму, в осінній листопад,
І в літню спеку, і ранньою весною
Вона чекає, що син її повернеться додому.
Буває не відходить від дверей,
Й у вічко раз за разом поглядає,
Хоча і знає, що він не вернеться
Та все ж чекає.
Сумую дуже, Павлік, за тобою.

Тетяна РИМАР
Р. С. Помандрувала вже навесні світлої пам'яті душа п. Тетяни до сина Павла... Як написала Натка Кабаровська «Маленька жінка з великим серцем». Це все, чого вона хотіла: щоб ми пам'ятали її полеглого сина. Просто пам'ятали....»

Трагічно загинув в ДТП

2 листопада жителі Бучацької громади провели останньою життєвою дорогою військовослужбовця, водія зенітного кулеметного відділення, мешканця села Підзамочок, солдата **Назара Івановича СТРОНСЬКОГО** (22. 03. 1990 р.н.), який загинув 30 жовтня внаслідок ДТП поблизу населеного пункту Жирівка на Львівщині, повертаючись із практичних стрільб. Світлої пам'яті Назар навчався в ТНПУ ім. В. Гнатюка, "добровольцем став до лав Збройних сил України 4 лютого 2025 року. Його пам'ятатимуть як доброго, щирого, відважного військового..." - повідомили у Бучацькій міській раді.
Марія Целеп присвятила Назару вірша.
Зустрічай мене, мамо! Вже вдома...
Чуєш, тату, пробач, не хотів...
Так махнула крилом чорна атома!..
Враз - і я серед Райських Садів.
- Я тобі, мій синочку, дзвонила.
Серце моє вже чуло біду.
Я хотіла летіти на крилах
І тебе вберегти на люту...
Поховали захисника у рідному селі.
Щиро співчуваємо рідним і близьким, друзям і побратимам...
Вічна пам'ять і шана Герою!

Брав участь у бойових діях на Сході України

3 листопада жителі Козівської громади провели до місця вічного спочинку військовослужбовця, мешканця села Медова **Вадима Вадимовича БАШКІРОВА** (1988 р.н.), який трагічно загинув 30 жовтня в ДТП поблизу населеного пункту Жирівка на Львівщині, повертаючись із практичних стрільб.
Світлої пам'яті Вадим "став на захист України у лютому 2023 року. Служив на посаді навідника зенітного кулеметного відділення. Брав участь у бойових діях на Сході України, воював під Бахмутом на Донеччині. Під час служби отримав ос-

колкове наскрізне поранення, проходив тривалу реабілітацію. Згодом продовжив службу в тилових частинах на Івано-Франківщині, Тернопільщині, протягом останнього року нів службу на Львівщині. Прощання з Героєм відбулося у церкві Святої Параскеви П'ятниці в селі Будилів, після чого воїна поховали на місцевому кладовищі. У загиблого залишилась мати Галина, сестри Леся і Маргарита..." - повідомили у Козівській селищній раді.
Щиро співчуваємо рідним і близьким, друзям і побратимам...
Вічна пам'ять і слава Герою!

Боронив Україну від початку повномасштабного вторгнення

3 листопада жителі Тернопільської громади провели останньою життєвою дорогою військовослужбовця, мешканця м. Тернопіль **Василя Анатолійовича ДЗЮБИКА** (14. 01. 1991 р.н.), який трагічно загинув 30 жовтня у ДТП поблизу населеного пункту Жирівка Львівської області, повертаючись із практичних стрільб.

Світлої пам'яті Василь був доброзичливим, чуйним, працьовитим і відповідальним. До війни працював логістом, а "з початку повномасштабного вторгнення, від 2 березня 2022 року, став на захист Батьківщини. Служив у територіальній обороні, у 16-му окремому стрілецькому батальйоні в складі 60 ОМБр, брав участь у бойових діях поблизу м. Гуляйполе Запорізької області. Отримавши поранення та контузії, через проблеми зі здоров'ям був переведений до тилової частини на Львівщині, де продовжував виконувати бойові завдання - збиваючи ворожі цілі... Василь проживав у Тернополі разом із дружиною Оксаною та маленькою донечкою Даринкою. Вони наразі повернулися до села Яблунів, звідки походить Оксана. У загиблого також залишились мама Галина та сестра..." - повідомили у Копичинецькій міській раді.
Поховали захисника на Пантеоні Героїв Микулинецького кладовища у Тернополі.
Щиро співчуваємо рідним і близьким, друзям і побратимам...
Вічна пам'ять і слава Герою!

Найбільше любив Україну

4 листопада жителі Тернопільської громади провели до місця вічного

го спочинку військовослужбовця, мешканця м. Тернопіль, солдата Дениса **Олександровича СТРУННІКОВА** (11. 08. 1996 р.н.), який загинув 22 серпня під час виконання бойового завдання на Донеччині.
Світлої пам'яті Денис був добрим, чуйним, щирим, до війни працював акробатом у цирку, багато подорожував.

Мати Дениса Тетяна Струннікова журналісткам "Суспільного Тернопіль" розповіла: "Син пішов до війська добровольцем. Він ще у 2014 році хотів стати на захист України, але тоді йому було 17 років, він був неповнолітній. Я казала йому, що він в мене один і має бути мені підтримкою. Але він більше любив Україну, ніж маму, ніж дружину, ніж бабусю. Він казав: "То є моя домівка, і я мушу її захищати, що б там не було. Хто, як не я?". Він служив у спецпідрозділі "Архан".
Мати востаннє бачила сина у серпні, він приїжджав у відпустку...
Дружина Дениса Наталія, яка також військова, розповіла журналістам "Файного міста", що буде продовжувати нести службу. Перший місяць після смерті чоловіка їй було важко повернутися до звичного ритму життя після трагічної звістки, проте тепер вона розуміє, що має продовжувати працювати, щоб жертва її чоловіка не була марною. "Ми познайомилися більше 9 років тому. Він був цирковим артистом, я прийшла до нього на виставу. Потім ми працювали разом. Він народився в Івано-Франківську, і був людиною світу, бо ми багато подорожували. Але все-таки він вважав Тернопіль своїм домом. У нас були спільні цінності, але кожен сам приймав рішення підписати контракт й на час війни відкласти цирковий реквізит в бік. Ми мріяли про мирне життя, про спільний будинок, про стабільність і спокій, і, напевно, заради цього він якраз і пішов на захист України. Тому що він розумів, як важливо мати стабільність, спокій, своє житло, без тривоги, без валіс..." - розповіла Наталія.
Поховали захисника на Пантеоні Героїв Микулинецького кладовища у Тернополі.
Щиро співчуваємо рідним і близьким, друзям і побратимам...
Вічна пам'ять і шана Герою!

Серце зупинилося в лікарні

4 листопада жителі Кременецької громади провели останньою життєвою дорогою військовослужбовця, командира відділення технічного обслуговування автомобільної техніки взводу матеріально-технічного забезпечення, мешканця села Лішня, штаб-сержанта **Сергія Петровича БІНДАСА** (5. 03. 1971 р.н.), серце якого зупинилося 1 листопада в КНП "Кременецька опорна лікарня" під час перебування у відпустці.
Світлої пам'яті Сергій був хоробрим і відважним воїном, відповідальним командиром. Поховали захисника у рідному селі.
Щиро співчуваємо рідним і близьким, друзям і побратимам...
Вічна пам'ять і шана Герою!

"Буде завжди її охороняти своїми крилами..."

5 листопада жителі Тернопільської та Збаразької громад віддали останню шану військовослужбовцю, навіднику аеромобільного відділен-

ня, уродженцю с. Нижчі Луб'янки, що на Збаражщині, мешканцю м. Тернопіль, молодшому сержанту **Степану Володимировичу СТАРИЦЬКОМУ** (10. 04. 1988 р.н.), який загинув 29 грудня 2024 року під час виконання бойового завдання поблизу населеного пункту Погребки Суджанського району Курської області російської федерації.

Світлої пам'яті Степан "у мирному житті - поліцейський, впродовж багатьох років чесно і сумлінно служив людям, захищаючи їхні життя і гідність. Його майже рік вважали зниклим безвісти... Війна обірвала молоде життя у розквіті сил, залишивши у глибокій скорботі батьків, дружину, друзів, осиротила двох доньок, які більше не матимуть батьківської любові і турботи..." - повідомили у Збаразькій міській раді.

Як повідомив інформаційний портал "Файне місто": "Тіло захисника було обмінане у червні в рамках процедури обміну загиблими. Нещодавно проведена експертиза підтвердила його особу... Як розповіла його сестра Ольга, він виріс у патріотичній родині, де дідусі та бабусі були членами УПА та політ'в'язнями. Закінчив академію МВС та хотів бути хорошим професійним поліцейським, мріяв про щасливе майбутнє своїх дітей та розквіт Української держави. Рідні згадують, що постійно тримали зв'язок із Степаном. Коли вони дізнались, що Степан отримав поранення в одному із боїв і запитували "Як ти?", то він розповідав не про себе, а про побратима, чиє життя врятував, і так радів, що йому це вдалося. Проте одного дня Степан перестав виходити на зв'язок, рідні просто чули гудки. "Клавдія пішла в перший клас, Вікторія в дев'ятий клас... Діти будуть завжди пам'ятати. Ви знаєте, оцей чуйний малюнок, який намалювала його молодша донька.. В нього був позивний "Ангел". І от вона, навіть не знаючи про те, що він мав такий позивний, намалювала його ангелом із сердечками. І я сказала, що він завжди буде жити в їхніх серцях. Сказала, що це тато, який буде давати їм суперсилу, буде завжди їх охороняти своїми крилами. Ми завжди його будемо пам'ятати таким. Тому що позивний дали йому через його вдачу і риси характеру. - розповіла журналістам "Файного міста" сестра загиблого Героя Ольга. - Він завжди буде залишатися в моїй пам'яті світлим, усміхненим, добрим, позитивним, радісним. Степан був совісною людиною і люблячим батьком".

Поховали захисника на Пантеоні Героїв Микулинецького кладовища у Тернополі.
Щиро співчуваємо рідним і близьким, друзям і побратимам...
Вічна пам'ять і шана Герою!

"Зболене серце матері, котра хоронила уже третю дитину..."

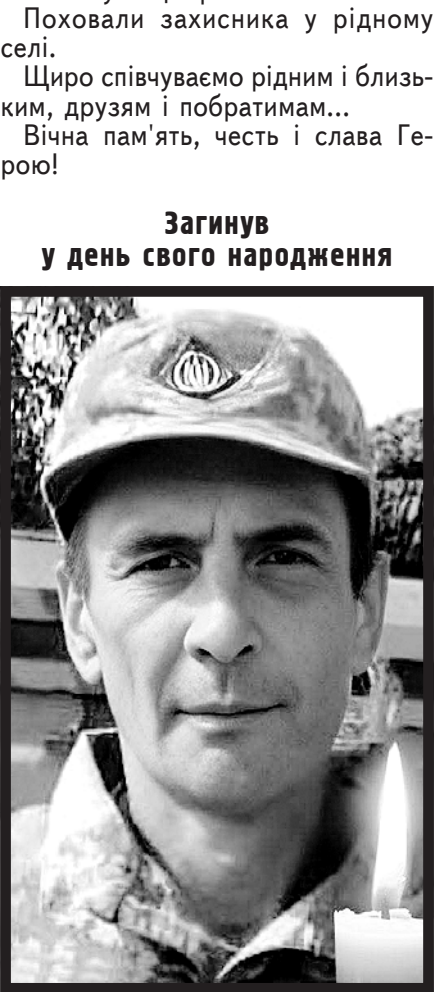
6 листопада жителі Білобожницької громади провели останньою життєвою дорогою військовослужбовця, мешканця села Звинчак, що

на Чортківщині, **Дмитра Володимировича БАБКИНА** (7. 06. 1994 р.н.), який загинув 4 квітня 2024 р. під час виконання бойового завдання поблизу населеного пункту Семенівка Покровського району Донецької області.

Світлої пам'яті Дмитро захищав Україну ще з часу проведення АТО. З початком повномасштабної війни він добровольцем став на оборону рідної землі. Від квітня минулого року вважався безвісти зниклим. Редактор чортківської районної газети "Голос народу" Любомир Габруський написав: "Довгих дев'ятнадцять місяців рівно молилися рідні та односельці у сільському храмі, де матір служить старшою сестрицею, за його щасливе повернення з війни. На жаль, за результати ДНК-експертизи підтвердилася загибель 30-річного хлопця... Що коїться нині у зболеному серці матері, котра хоронить уже третю свою дитину, мабуть, тільки Богові відомо... Стоять у глибокій зажурі, схилившись над домовиною, четверо рідних братів, сестра, вітчим, близька родина... Дмитро зростав у багатодітній, але дружній і дуже робітній сім'ї. Односельці розповідають, що ніхто в селі не наважився звалити височенного ясеня, а ці хлопці впрорисали зі складною роботою без проблем. Таким був і воїном Бабкін Дмитро - сміливим, мужнім, відважним. До останнього подиху утримував свою позицію в зруйнованих будинках від переважачого у кілька разів ворога..."

"На жаль, загинув ще один випускник нашої школи... Півтора року чекання відгукнулися боліною звісткою. Простий, врівноважений і працьовитий. Люблячий і турботливий син. Герой, який за майбутнє України заплатив життям. Добра, світла пам'ять про Героя Дмитра та вдячність за його подвиг назавжди залишаться у наших серцях", - написали на сторінці Звиняцької гімназії у соцмережі.
Поховали захисника у рідному селі.
Щиро співчуваємо рідним і близьким, друзям і побратимам...
Вічна пам'ять, честь і слава Герою!

Загинув у день свого народження

6 листопада жителі Шумської громади провели до місця вічного спочинку військовослужбовця, стрільця-номера obsługi аеромобільного відділення, мешканця міста Шумськ, солдата **Віктора Олександровича ЛЕТКОГО** (28. 09. 1978 р.н.), який загинув 28 вересня 2024 року під час виконання бойового завдання поблизу населеного пункту Богоявленка Донецької області.

Світлої пам'яті Віктор "після закінчення Шумської ЗОШ №1 навчався у Шумському ПТУ. У шкільні роки вирізнявся активністю, відповідальністю та готовністю прийти на допомогу. Був товариським, мав багато друзів... Він понад рік вважався зниклим безвісти..." - повідомили у Шумській міській раді.
Журналістка газети "Новини Шумщини" Мар'яна Парашинець написала: "Подружжя Летких виховувало п'ятеро дітей. Віктор був другим, мав ще трое сестер та брата. У юному віці втратив батька, тож мамі самій довелось ставити дітей на ноги... Іздив на заробітки на птахофабрику на Дніпропетровщині, а також за кордон. З липня 2024 р. чоловіка мобілізували. Спочатку навчання проходив на Яворівському полігоні, згодом - на Житомирщині, потім його відправили на передову. Чоловік мав хобі - рибалити, навіть мав вудки майстрував. Коли мав веселі настрої

- любив поспівати. А ще залюбки грався з племінниками, купував їм солодощі, був щирим.
Коли був на передових позиціях, як тільки випадала нагода, завжди телефонував до мамі, до рідних... Віктор був неодруженим, тож на похорони роздавали коровай..."
Поховали захисника у рідному місті.
Щиро співчуваємо рідним і близьким, побратимам і друзям...
Вічна пам'ять і слава Герою!

Поховали поряд з батьком

6 листопада жителі Бучацької громади провели останньою життєвою дорогою військовослужбовця, стрільця штурмового спеціалізованого відділення, мешканця села Осівці, старшого солдата **Івана Васильовича ЛИВИЦЬКОГО** (13. 10. 1989 р.н.), який загинув 18 листопада 2024 року під час виконання бойового завдання поблизу населеного пункту Любимих Курської області, під час штурмових дій отримавши травми, несумісні з життям.

Світлої пам'яті Іван "був прийнятий на військову службу 8 червня 2024 року... Понад рік вважався зниклим безвісти, аж поки не вдалося встановити його долю... Поховали Героя на місцевому кладовищі, поряд із батьком... Світла пам'ять про Івана Ливицького назавжди залишиться у серцях рідних, побратимів і всіх, хто цінує його подвиг..." - повідомили у Бучацькій міській раді.

"І знову боліюча втрата... Іван Ливицький, наш випускник... Він був хоробрим юнаком, прекрасним сином, люблячим братом, вірним та щирим другом, справжнім патріотом і захисником своєї Батьківщини... Дякуємо, що ти був і борюся за нашу свободу! Дякуємо мамі Івана Ливицького за виховання мужнього сина і захисника, патріота України", - написали на сторінці Осівецької школи у соцмережі.
Щиро співчуваємо рідним і близьким, побратимам і друзям...
Вічна пам'ять і слава Герою!

Був справжнім воїном

7 листопада жителі Скориківської громади провели останньою життєвою дорогою військовослужбовця, уродженця села Лозівка, що на Підволочисьщині, **Тараса Ігорьовича МОРОЗА** (19. 06. 1989 р.н.), серце якого зупинилося 1 листопада під час лікування важкого поранення.

Світлої пам'яті "Тарас це - приклад справжнього воїна з великою мужністю і незламністю духа. Він був сильним, рішучим та безстрашним", - так про його військові подвиги, відвагу, самовідданість та про те, як він проявляв себе з перших днів Героєм, готовим підставити під кулі себе заради інших, відгукуються побратими та бойові медики. Про тяжкі кілометри під ногами, про біль, кров та страшні бої, про те, як попри своє важке поранення, вносивши на собі хлопців та врятувавши життя багатьом побратимам... І хоча шляхи у житті були не прості, але його вчинок для Батьківщини це - не випадковість, це - людяність... Висловлюємо співчуття брату померлого Героя - Віталію, який зараз на фронті, стоїть на захисті Батьківщини. І дякуємо... Щиро співчуваємо і побратимам Тараса, рідним, друзям, усім, хто знав мужнього воїна", - йдеться в повідомленні Скориківської сільської ради.
Поховали захисника у родинному селі. Щиро співчуваємо рідним і близьким, друзям і побратимам...
Вічна пам'ять і шана Герою!

Закінчення на 4 стор.

Свобода

Головний редактор Тарас Савчук

Відповідальний секретар Віктор Уніят
Літературний редактор Наталія Гавришко
Редактор відділу Галина Вандзеляк
Бухгалтерія Галина П'ятиківська
Рекламний відділ Оксана Волошина

Індекс видання: 40184.

Е-mail редакції: reklama-svoboda@ukr.net, svoboda-te@ukr.net. Сайт: svoboda.te.ua

Віддруковано: ТОВ «Поділля-Тер», м. Тернопіль, тел. (0352) 52-27-37, (067) 352-18-51, сайт www.a-print.com.ua. Замовлення № 1616. Тижневий тираж 9202

Висловлювані авторами думки можуть не збігатися з позицією редакції. Редакція залишає за собою право редагувати і скорочувати тексти. Оригінали не рецензуються і не повертаються. Лістування з читачами - лише на сторінках газети. Матеріали під рубрикою «Політична трибуна» надруковані на правах реклами. Відповідальність за зміст реклами несе рекламодавець.

Прем'єра

На «Хвилі» Хвильового

Закінчення.

Початок на 1 стор.

Мені цікаво, як зуміли режисерка-постановниця та актор донести власне бачення цієї новели до глядача, які засоби задля цього використали? Передусім скажу, що мовишавиставу означили за жанром як психоделічну драму. А отже, вже з цього визначення випливає, що акторові треба буде працювати не просто у миттєвих перевтіленнях, а зобразити персонажі у сильному психічному збудженні чи у сп'янінні наркотичному. Завдання не з легких. Але Василю Діденку вдалося бути на цій грані. До того ж такий стан, відчуття дійової особи асоціюються з хвилю, яка водночас символізує й циклічність подій у житті та історії. Тому вистава починається та завершується розбурханими хвилями й показує, як формується особистість на тлі різних воєн, революцій, суспільних катаклізмів, до чого призводить сліпа відданість людини страшним ідеям і те, що за злочин доведеться колись відповісти.

Узагалі вся вистава сповнена символізму. У ній, скажімо, багато якихось справ, дій чи навіть явищ трактується за допомогою піску. Олеся зауважує, що він виступає у театральній постановці не лише як знак часу, а навіть попелища часу, який закінчився для персонажа. Цей пісок, пояснює режисерка, - щось мертве, тож не розуміємо, де перебуває дійова особа - в чистилищі чи у пеклі. Зрештою, кожен символ, навіть кожен реквізит у моно виставі має який певний сенс, а то й навіть подвійний, наприклад, мотузка спочатку асоціюється, як пуповина, відтак, як дитяча забавка, канат над прірвою.

Мене вразили своїм символізмом навіть костюми. Додам, що їх створила художниця Ірина Складан. Постановку дуже вдало доповнює також музика Антона Байбакова. Уперше її, а точніше, пісню Олесь Шпирна почула в одній з вистав Львівського національного драмтеатру ім. Марії Заньковецької. Взялася шукати Антонові

композиції на різних відеохостингах. Коли стала працювати над "Хвилю", збагнула, що лише музика Байбакова їй потрібна. Композитор дозволив використати власні музичні твори, які вже десь звучали. Варто зауважити, що вони дуже органічно влилися в мовишавиставу молодого творчого дуету з Тернополя.

Постановку "Хвиля" й режисерка, й актор вершили два місяці. Василь Діденко мовить, що доволі "затишно працювалося разом", не було якихось великих суперечок, підтримували, доповнювали одне одного. Водночас наголошує, що не прагнули творити якусь ілюстративну річ, а "взяти, передати щось із середини, щоб глядач думав-розмірковував, зважив на символи, надав їм значення".

На прем'єрі серед глядачів я зауважив актора Миколу Булата, який у Тернополі у своєму монотеатрі

"Бродячий кіт" створив кілька вистав одного актора. Попросив його кількома реченнями поділитися враженнями від "Хвилі". "Сьогоднішня вистава - це добрий приклад і для студентів, і акторів вчитися працювати так пластично, голосово. Це режисерська вистава, а не актора як такого. Але, як на мене, забагато було різних образів", - так коротко відповів пан Микола.

Я особисто надав значення цій мовишавиставі. Олеся й Василь переконані, що їхнє сценічне творіння кликатиме глядача до театру. Скажу, що варто йти дивитися, але розуміти, що це драма, до того - психоделічна.

Микола ШОТ

На світлинах: режисерка-постановниця Олеся Шпирна та актор Василь Діденко після прем'єрного показу «Хвилі». Світлина автора

Многая літа нашій молодій і дорослій «Свободі»

■ До привітань і щирих слів на адресу газети "Свобода" долучилися і колишні наші працівники, дискусувачі видання, написавши теплі спогади та побажання у соцмережах.

Михайло Ухман: "35 років тому на просторах України виникла газета "Свобода". Прошу не плутати з однойменною назвою політичної партії. Тут не має нічого спільного. Перша назва друкованого видання взагалі була "Відродження". Газета народилася в Тернополі, як покликання тих часів, коли відновлювалася наша незалежність.

До речі, моя "доросла" журналістика розпочалася саме з газети "Свобода", за що я дуже вдячний колективу редакції. Мої перші кроки відбувалися під керівництвом журналіста Василя Томіна. Він є моїм наставником і вчителем. Він ніколи не критикував мене, а завжди підтримував і навчав.

Будучи кореспондентом газети "Свобода", я пізнавав чинновий світ, бізнесовий, спортивний...

До речі, вперше від газети "Свобода" я поїхав на фронт, і ця поїздка змінила моє життя.

Окрема подяка Віктору Уніяту, який теж підтримував мене. Він керував газетою у важкий час, коли інтернет та все, що пов'язане з ним, почало заміну друкованих видань у країні. Хоча газету "Свобода" не можливо замінити. Вона, як наша країна, бачила нас, пережила все. Газету, яка була і є з людьми.

Сьогодні газету очолює Тарас Савчук. Я хочу побажати йому і всьому колективу витримки і переможних репортажів.

Газета "Свобода" повинна бути. Вона - символ минулого, сучасного і майбутнього. Тому закликаю жителів Тернополя та Тернопільщини зробити передплід у отримувати друкований символ кожного тижня. З днем народження, газето "Свобода". Дякую, що ти є!"

Тетяна Бойко: "Так приємно побачити старі фото, за якими безліч спогадів..."

Найщиріші вітання свободівцям від колишньої колеги, що працювала у "Свободі" з 1995 до 2005 р.

Володимир Барна привітає працівників редакції

Нині я далеко від вас і від рідної держави. Але серцем і душею я з вами, мої журналістські друзі, і з рідною Україною, що переживає військове лихоліття. Волонтерю з іншими, люблю вас, зичу мирного неба, добра і любові. Бажаю писати побільше позитивних статей з думкою, що життя - прекрасне. Многая літа, "Свободо".

Віра Сирота-Яблонь: "Мої щирі вітання з ювілеєм, моє дорожче "Свободо". Миле "Гніздечко" завжди збирає своїх патешнят з усього світу. Дякую журналістам, що ви є! Нехай легко пишеться, Добре живеться, А все що задумали - Завжди вдається. Миру і Божої опіки!"

Тетяна Яблонь: "Мої щирі вітання колективу улюбленої газети. Творчого натхнення і довголіття під мирним українським небом".

Мирослава Іванків: "Успіхів і процвітання "Свободі", міцного здоров'я і щедрих Божих ласк. Велике спасибі за цікаві публікації. Пишіть, творіть, публікуйте цікавинки, і хай Господь щедро винагородить за вашу працю!"

Марія Карпик: "Мої щирі вітання прекрасній газеті "Свобода", цікавого матеріалу для написання цікавих статей, інтерв'ю, репортажів".

Галія Адамик: "Щирі вітання колективу. Пам'ятаю, як маленькою з мамою ходили до "Свободи" для публікації її невеличких статей.

Приємні спогади. Водночас дякую за співпрацю зараз! Улюблений газеті - процвітання, творчого натхнення та багато вдячних читачів! "Свобода" - це не просто газета, а ціла історія багатьох поколінь".

Тетяна Ковалькова: "Щирі вітання! Я, мій чоловік, мої колеги по роботі бажаємо подальших успіхів і процвітання! Дякуємо за сприяння і багаторічні публікації, присвячені Тернопільській ОУНБ на сторінках газети "Свобода".

Ольга Тракало: "Щиро вітаю всіх літописців рідного Тернополя. Нехай шириться потужне слово "Свобода"!"

Неоніла Муяссарова: "Щирі вітання свободівцям! Рostіть, розвивайтесь, наповнюйтеся живильною енергією для підняття духу і зцілення ран!"

Жанна Юзва: "Дякую рідній газеті "Свобода" за багаторічну співпрацю. Я за свободу і... "Свободу"!"

Ганна Костів-Гуска: "Щирі вітання "Свободі" і свободівцям! За вірші і прозу, за щире слово. Воїстину - рідна газета!"

Лариса Михальська: "Вітаю! Здоров'я усім і цікавих публікацій!"

Іван Болонський: "Починав фотокореспондентом у "Відродженні", продовжив вже у "Свободі". Дякую за спільну роботу".

Любов Шелест-Гадомська: "Вітання і процвітання газеті та її колективу!"

Галина ВАНДЗЕЛЯК

Ви маєте це побачити, щоб пам'ятати

■ Поки захисники України борються зі зброєю в руках на фронті, в тилу триває боротьба за свідомість підростаючого покоління. Очевидним є той факт, що патріотичне виховання молоді сьогодні є запорукою свідомого громадянина своєї держави в майбутньому. Саме такою є одна із місій музею сучасної російсько-української війни, що в Збаражі, який спочатку функціонував на базі громадської волонтерської організації "Штаб національного спротиву Збаразького району".

Ще з початком російсько-української війни, 20 лютого 2014 р., в Збаражі команда однодумців створила вже згаданий волонтерський хаб, який спершу допомагав у забезпеченні всім мобілізованим зі Збаражчини, а потім, з кожною поїздкою на фронт, їхня діяльність вийшла далеко за географічні межі Тернопільщини, бо й донині сюди за допомогою звертаються захисники з усієї України.

Повертаючись з поїздок, волонтери привозили із собою не лише списки потреб, а й бригадні прапори, шеврони, артефакти війни... Спершу це були своєрідні подарунки військовим та символічна подяка за допомогу, та після першого уроку патріотичного виховання у 2017 р. за участі учнів однієї з місцевих шкіл у стінах волонтерського центру з'явилася і розуміння того, що все призоване несе в собі конкретну історію, яку варто зберегти та передати у спадок. Тож у квітні 2021 р. завдяки наполегливості керівника громадської організації Володимира Голоднюка та його однодумців, у співпраці з головою Тернопільської райради Віктором Козерогом, за сприяння голови Збаразької міської ради Романа Полікровського та депутатського корпусу, було ухвалено рішення про створення комунальної установи "Музей російсько-української війни".

Зі слів директора КУ ЗМР "Музей російсько-української війни" Володимира Голоднюка від моменту створення установи було повне розуміння того, який об'єм викликів постав перед ним як перед керівником, а також перед колективом новоствореного закладу. Музей розміщений у стінах архітектурної пам'ятки місцевого значення відомого як "вілла Шпайзера", побудованого наприкінці 19 ст. ветеринарним лікарем Ніссеном Шпайзером. Після Другої світової війни його використовували як житловий будинок, згодом - як адміністративну будівлю. Тож було зрозуміло, що будинок потребував, окрім капітальних та косметичних ремонтів, ще й цікавої концепції, яка гармонійно поєднувала б кожну експозиційну залу.

"Справжнім викликом для нас стало повномасштабне вторгнення, - згадує В. Голоднюк. - Наш музей перебуває ще на етапі створення та формування фондів, а через ворожу навалу всі плани на деякий час ми поставили на паузу, продовживши активно волонтерити. Стіни нашого закладу до кінця літа 2022 р. перетворилися на склад з допомогою військовим. Та з часом, кімната за кімнатою, ми почали відновлювати експозиції, наповнювати новими доказами ворожого агресії наші вітрини, проводити різноманітні заходи патріотичного спрямування. Попри те, що зараз війна в активній фазі, завдяки спонсорській допомозі людей, які розуміють доцільність розвитку та функціонування такого музею, підтримці з місцевого бюджету, ми змогли трохи оновити зали, довести будівлю до належного стану. Вдалося част-

ково залити відмоксту та облицювати плиткою, косметично відремонтувати ще автентичний дах, який протікав, запустити опалення, освіжити виставкові зали та наповнити їх вітринами для експозицій, оформити робочі місця, облаштувати фондосховище".

Тільки за попередній рік було доведено до відповідного стану невеличку актову залу музею, яка вміщає аудиторію з тридцяти відвідувачів. Тут відбуваються різноманітні заходи, а це і відкриття виставок, і перегляди фільмів, і презентації книг, і зустрічі із захисниками, і круглі столи. Є й ті заходи, які мають широке схвалення громади, стали масовими, щорічними, для прикладу: відкритий мікрофон до Дня Героїв України, щорічний завіт "Герої живі, допоки пам'ять жива", конкурс малюнків імені Андрія Чабана "Україно моя, барвіноква!", який набув всеукраїнського значення.

Завдяки екскурсії розпочинається саме з актової зали. "У нас виникла ідея поставити в цей зал манекени, які демонструють спорядження військових із різних родів військ, щоб наші відвідувачі могли побачити цікаві деталі з екіпування снайпера, кулеметника, парамедика, спецпризначення, танкіста, - ділиться головний зберігач фондів музею Олександр Пташинський. - Кожен образ доповнений повномасштабними макетами зброї. Наступний - зал пам'яті полеглих Героїв, потім виставкова кімната, у вітринах якої є реалістичні макети вибухонебезпечних предметів. На кожній екскурсії ми наголошуємо про правила поведінки та механізм дій в ситуаціях, коли виявляєш підозрілий предмет, адже ми живемо в час війни і завжди маємо дбати про свою безпеку", - додає Олександр Петрович.

Яскравим свідченням ворожого агресії та злочинів є невеличкий експозиційний зал, де у вітринах є військові квитки денеерівських манкуртів-запроданців, і російських військовослужбовців, їхні жетони смертників, нагородні годинники, зброя, формений одяг, мобільні телефони, повна папка зі списками загарбників-тунцівців, які приїхали аж із республіки Тива, щоб окупувати село Ягідне на Чернігівщині і всіх мешканців до моменту декупації у березні 2022 р. протримати у холоді та голоді в підвалі місцевої школи, зробивши із людей живий щит, бо оселилися на першому поверсі навчального закладу. Багатовимними є і збіти захисниками українського неба безпілотники у повномасштабі: іранський "Шахед", "Гербер", дрон-приманка "Пародія", розвідувальна "Зала", та інші.

Завершується екскурсія в повномасштабному макеті бліндажу. Втілити такий проєкт цього літа теж вдалося не без участі спонсорської допомоги та часткового фінансування із місцевого бюджету. "Уявіть собі атмосферу, коли сюди заходять діти і яке враження це справляє, - з усмішкою каже В. Голоднюк. - Вони бачать побут наших військових під землею в тих умовах, в яких перебувають захисники. Ми намагалися все відтворити з усіма тонкощами та зі збереженням реального побуту, тому консультувалися з військовими. В бліндажі "поселили" козаків в формі українських військових, наповнили простір їхніми речами, макетами зброї та іншими дрібницями. Вони схилюлися над картою, наче розглядають її, поруч - радіостанції. Один військовий вже відпочивав, бо він у спортивному одязі, тапочках, а цей - наче зайшов сюди після завдання і, скинувши бронежилет, щойно присів на ліжко. На

верхньому ярусі одного з ліжок ще один військовий дрімає у спальному мішку. На стінах є малюночки від дітей, прапор з підписами... Навіть натягнули шнурівку, на якій буцям підсихає випраний одяг. Під ногами справжнісінька, привезена з фронту буржуйка. Вона була тріснута, військові її викинули, а ми забрали до Збаража, підрихтували, прилаштували дві труби, вмонтували жарівку, яка мигає, щоб створити ілюзію, що там і справді потріскує вогник, а чайник от-от закипить".

Працівники музею російсько-української війни з радістю чекають на відвідувачів. У рамках заходів у стінах закладу побували неймовірні люди, які творять нашу історію вже сьогодні - відомі актори українського кіно та театру Ада Роговцева та її донька Катерина Степанкова, захисники України Борис Харчук, Євген Нищук, Галина Алмазова, Михайло Діанов, Катерина Поліщук "Пташка", Микола В'юк, письменники та захисники України Дмитро Лазуткін і Віталій Запек, письменник та відомий волонтер Руслан Горовий, волонтер з Херсонщини Григорій Янченко ("Дядя Гриша"), капелани отець Дмитро Поворотний та отець Ігор Федоришин, відомий художник-плакатист Нікіта Тітов, журналістка "Цензор.Нет" Віолетта Кірко та багато інших знахих людей, які є добрим прикладом для наслідування підростаючого покоління.

В планах на майбутнє - дооснастити музей екраном та проектором, а також доопрацювати концепцію залу Слави полеглих Героїв російсько-української війни: доповнити її меморі-книгами з інформацією про захисників Збаражчини. До слова, цими днями на тему електронної Книги пам'яті відбулася доволі конструктивна зустріч із громадським діячем, членом Спілки журналістів України, продюсером проєкту "Книга пам'яті Тернопільщини". Герої російсько-української війни, який реалізовує громадська організація "Медіа-центр Тернопіль", Тарасом Савчуком. Він поділився із директором музею інформацією про напруження ініціативної групи, яка проробила колосальну роботу зі збору інформації про Героїв Тернопільщини, та ознайомив із однойменним проєктом сайтом, де вже зібрані енциклопедичні біографічні відомості з фотокартками сто п'яти полеглих воїнів Тернопільщини.

І наостанку додам, що ви маєте відвідати музей, щоб побачити все на власні очі і пам'ятати!

Музей працює за адресою: м. Збараж, Тернопільський р-н, вул. Грушевського, буд.18 з понеділка по п'ятницю 8:00-17:00. Домовитися про екскурсію можна за телефоном: 063 363 1256 - зберігач фондів Іванна Козира.

Іванна ГРИЦІВ

«Воїни світла»

■ У Варшаві презентували виставку "Воїни світла", авторами якої стали українські військові, про це повідомили у Департаменті культури та туризму Тернопільської ОВА.

Проект "Воїни світла" реалізують під опікою волонтерки Олени Хмельницької – уродженки Рубіжного на Луганщині, яка нині мешкає на Тернопільщині. Вона заснувала громадську організацію "Воїни світла. Рубіжне" та створила однойменний мистецький проєкт, що об'єднує творчі практики для реабілітації поранених військових.

Серія майстер-класів і художніх зустрічей допомагає учасникам

відновлювати віру, впевненість у собі та знаходити підтримку. Її діяльність поєднує творчість, волонтерство й соціальну підтримку, показуючи, як можна перетворювати особистий біль і складні обставини на користь іншим.

Захід організовано за підтримки польської фундації "zelazny", яку очолює Tomash Darmolinski, давній партнер Тернопільської обласної військової адміністрації. Виставку розмістили у будівлі сучасного комплексу "Warsaw Spire" у центрі Варшави.

Участь у відкритті взяв ветеран із Борщівщини Володимир Симанишин, який у липні 2023 року на фронті втратив обидві руки. Під час реабілітації чоловік почав малювати й створив серію картин, що вже експонувалися у Чехії.

Герої не вмирають

Хто знає, як плаче мамина душа, в якої син з війни не повернувся?..

Закінчення. Початок на 2 стор.

Війна забирає найкращих...

7 листопада жителі Кременецької громади провели останньою життєвою дорогою військовослужбовця, мешканця села Підлісці **Анатолія Ананійовича ПОДВОРНОГО** (16. 02. 1973 р.н.), серце якого перестало битися 2 листопада у лікарні м. Миколаїв. Помер від отриманих поранень.

Світлої пам'яті Анатолій навчався у Кременецькому лісотехнікумі, Кременецькій обласній гуманітарно-педагогічній академії ім. Т. Шевченка, був дуже добрим і щирим, позитивно налаштованим й водночас відповідальним чоловіком.

"Толік, Толічок, у це неможливо повірити. Цього не могло статися. Ти - такий завжди усміхнений, спокійний, добрий. Перед очима твоя усмішка, твої жарти, наші зустрічі, шашлики, оте просте життя, у якому було стільки тепла й світла. Я пам'ятаю, як ти був поруч, коли не стало Паші, як підтримував мене тоді, як ми стояли, обнявшись, і плакали обоє... У тих сльозах було все - біль, дружба, справжність. Як же зараз болить... Просто не віриться... Війна забирає найкращих. Людошка, Аліночка, Галюся, Машенька, Міша - обіймаю вас усім серцем", - написала у соцмережі Олександра Зелінська.

Щірі співчуття дружині Людмилі висловили колеги з Кременецької класичної гімназії: "Анатолій Подворний віддав своє життя за свободу та незалежність України. Вічна пам'ять Герою, чия самопожертва та мужність залишаться в пам'яті всієї громади. Колектив гімназії поділяє біль втрати з Людимилою Іванівною, її дітьми - учнями навчального закладу, та всіма рідними і близькими загубленими..."

"Тато, татусь, татко, ти для мене став людиною-прикладом. Я завжди братиму з тебе приклад, бо ти був тим, кого любили й поважали всі. Ти загинув як справжній Герой - сміливий, чесний, відданий своїй справі й людям. У п'ятницю я написав тобі листа, але, на жаль, ти вже не встиг його прочитати. Навіть після важкого поранення ти не думав про себе - одразу почав допомагати іншим. Ти - Герой, назавжди, навіть після смерті. Не знаю, який буде життя без тебе, але ми завжди будемо поруч думками й серцем. Ми зробимо все, щоб залишатися міцною й люблячою сім'єю,

Був демобілізованим після важкого поранення

7 листопада жителі Білобожницької громади віддали останню шану ветерану російсько-української війни, мешканця села Білобожниця, що на Чортківщині, **Сергію Віталійовичу ВОЗНОМУ** (26. 09. 1987 р.н.), серце якого перестало битися 4 листопада.

Світлої пам'яті Сергій "був демобілізованим після важкого поранення внаслідок виконання бойового завдання під час захисту України від російських окупантів. Висловлюємо найщиріші співчуття матері, двом сестрам, братові, синові, всім родичам і близьким Героя. Розділяємо спільно цей гіркий біль втрати..." - повідомили у Білобожницькій сільській раді.

Спогадом про захисника Сергія поділилася в соцмережі педагог Ольга Барна - вдова загублого воїна Олега Барни: "Ще один воїн знайшов свій вічний прихисток на Пантеоні Героїв в с. Білобожниця. Герой, який став на захист країни і повернувся у рідне село зранений тілом і душею. Після 10 операцій після поранення був демобілізований. Якось зустріла його, поговорили... Нарікав, що не знає, як себе знайти в мирному житті... Намагалася розрадити-порадити... Навела приклад його вчителя Олега Барни, якому після аварії сказали, що за щастя, коли він буде просто сидіти... Олег так хотів жити і працювати заради України та своїх дітей, своєї родини, що не просто поставив себе на ноги, а й воював у 2014, пішов добровольцем з початку повномасштабного вторгнення, загинув під час штурму позицій ворога... Сергій якось оживився і прямо просвітлів... І буквально за місяць згас... Осиротілий синок сьогодні отримав батькові нагороди і пам'ятний прапор..."

Поховали захисника у рідному селі. Щиро співчуваємо рідним і близьким, друзям і побратимам... Вічна пам'ять і шана Герою!

«Я знав, що моя присутність потрібна»

■ Андрій Крутогузенко - офіцер відділення цивільно-військового співробітництва 71-ї окремої єгерської бригади. До війни він був агрономом-дослідником, а після повномасштабного вторгнення залишив Харків, коли ракета влучила у його гуртожиток. Пішов служити, пройшов Ізюм, Соледар і Бахмут. Для "TeNews" Андрій розповів про службу, його бригаду та життя на війні.

- Андрію, ви прийшли до війська не як кадровий військовий. Як так сталося, що потрапили в армію?

- В університеті здобув фах агронома-дослідника. Уже під час служби побратим дав мені позивний "Агроном" - так символічно поєдналося з моєю професією. Під час повномасштабного вторгнення 2022 року був у Харкові. Місто тоді перебувало під сильними обстрілами, ми певний час не могли виїхати. Через 13 днів після початку вторгнення ракета влучила у гуртожиток, де я жив. Того ж дня ми виїхали з міста. Я був офіцером запасу після військової кафедри. Через місяць мені зателефонували. Спершу пропонували піти сапером, але я відмовився, бо моя спеціалізація - командир механізованого взводу. У травні вже набір відкрився, і я приєднався до війська. Знав, що моя присутність потрібна, просто чекав, коли саме.

- Вибрали участь у боях під Ізюмом, Бахмутом, на Запоріжжі. Яким був цей досвід?

- Ми брали участь у деокупації Ізюмського лісу й самого міста. Потім нас перемістили на Соледар - там я вперше керував оборонним боєм як командир. Пізніше були штурмові дії в Бахмуті. До мене приходило нове поповнення, і я

особисто вводив бійців у бій, тренував їх, бо знав, що від підготовки залежить життя кожного.

- Якщо людина хоче вступити у 71-у бригаду, куди звертатись?

- У нас є рекрутинговий центр, сторінки у Facebook із контактами. Можна звернутися через ТЦК СП і сказати, що хочеш саме до 71-ї. Ми відкриті - знайти нас нескладно.

- Після поранення ви перейшли до відділення цивільно-військового співробітництва. Наскільки складно налагоджувати комунікацію між військовими й цивільними?

- Не складно. Я сам із цивільного життя, тож добре розумію обидві сторони. Люди часто мають уявлення лише з новин чи соцмереж. Ми намагаємося пояснювати реальну ситуацію, бо безпосередньо її бачимо. Це важливо - щоб між армією й суспільством була довіра.

- Ваша бригада - єгерська у складі Десантно-штурмових військ. У чому її унікальність?

- Ми універсальні. Виконуємо будь-які завдання - оборону, штурм, розвідку. Підрозділ сформований після початку повномасштабного вторгнення й відразу проявив себе як сильна бойова одиниця. Ми воюємо на найскладніших напрямках - Харківському, Донецькому, Сумсь-

кому. І завжди виконуємо завдання на високому рівні.

- Які переваги має ваша бригада для тих, хто вагається вступити?

- По-перше, достойна зарплата. По-друге, справжнє братерство - тут знаходиш побратимів на все життя. По-третє, у нас мудре командування з бойовим досвідом. Є служба супроводу, яка допомагає закривати всі питання бійців. І, звісно, сама назва - 71 окрема єгерська бригада ДШВ - уже говорить про рівень.

- Чому деякі мобілізовані залишають частини або втікають із навчальних центрів?

- Причина проста - страх і нерозуміння. Люди приходять із цивільного життя, надивились TikTok-

відео й не знають, чого чекати. Страх - це природно. Часто до цього додається стрес, відсутність зв'язку з рідними, жорсткі умови підготовки. Але важливо розуміти: підтримка є, побратими поруч, ніхто не залишається наодинці.

- Чи приваблює молодь програма "Контракт 18-24"?

- Так, ми долучені до цієї програми з жовтня. Інтерес є, хоч і не такий великий, як у 2022-му. Наші рекрутери розробляють сайт, проводять зустрічі у вишах, пояснюючи, що служба - це не лише відповідальність, а й підтримка держави та колективу.

- Які сучасні технології використовує ваша бригада?

- Війна дуже змінилась. Дрони - тепер один із головних інструментів. FPV, Mavic, навіть агродрони, адаптовані для бойових завдань. Вони великі, витривалі, несуть більше навантаження. А в цивільно-військовій роботі наша головна зброя - слово. Бо слово може і підняти в небо, і вбити.

- Що ви сказали б тим, хто сумнівається - йти служити чи ні?

- Сумніватися вже пізно, пора вирішувати, бо війна сама по собі не закінчиться. Зараз можна вибрати собі найбільш підходящу військову професію. В нас є сайт, де це можна зробити <https://71brigade.army>. Спеціалісти порадять, підкажуть. Чекаємо нових людей, бо разом ми сильніші. І всі хочемо одного - щоб ця війна закінчилася, і ми повернулися додому.

Надія ГОНСЬКА

Світлої дороги у Небесних оселях, Михайле Олексійовичу

■ Ніхто досі не знає і не розуміє, чому Господь найшвидше забирає із земного життя найкращих... Так і цього разу ангел-охоронець Михайл покликав на іменини до свого Небесного воїнства світлої пам'яті Балюха Михайла. Мабуть, тому, що там, на Небесах, йому також потрібні чисті, добрі та щирі, такі, яким був світлої пам'яті пан Михайло...

робив документацію та допомагав, при підтримці друзів з облгазу, газифікувати родинне село. Пан Михайло був прекрасним сім'янином і добрим господарем, який вмів поратися біля землі, виростив і доглядав сад, був хорошим електриком.

Його серце завжди було вповнене добром, любов'ю. Він вмів знаходити час і на сім'ю, і на роботу, і на товариство. Михайло Олексійович умів жити, вмів дружити, товаришувати, тому його любили й поважали. Він завжди був безвідмовним, коли просили про допомогу.

Пішла у засвіти людина прекрасної душі, відкритої і доброго серця. Він жив, радив світу, людям, що оточували його... Але пан Михайло завжди всміхатиметься дружині, дітям, брату та усій великій родині, нам,

Михайло Балюх народився 6 серпня 1959 р. у с. Дітківці на Зборівщині у селянській родині. Тому його дитячі роки, як і все життя, були вповнені працею. Добре вчився у школі, згодом закінчив Львівський технічний університет, де здобув спеціальність інженера-електрика. Працював у ремкомбінаті Тернопільської обласної обспоживспілки, приватним підприємцем при ТОВ "Тернопільоблгаз", до речі, він роз-

робив документацію та допомагав, при підтримці друзів з облгазу, газифікувати родинне село. Пан Михайло був прекрасним сім'янином і добрим господарем, який вмів поратися біля землі, виростив і доглядав сад, був хорошим електриком.

Його серце завжди було вповнене добром, любов'ю. Він вмів знаходити час і на сім'ю, і на роботу, і на товариство. Михайло Олексійович умів жити, вмів дружити, товаришувати, тому його любили й поважали. Він завжди був безвідмовним, коли просили про допомогу.

Пішла у засвіти людина прекрасної душі, відкритої і доброго серця. Він жив, радив світу, людям, що оточували його... Але пан Михайло завжди всміхатиметься дружині, дітям, брату та усій великій родині, нам,

друзям і колегам, зі світлин - в листопаді, восени, взимку, навесні, влітку... і так mine рік; а потім - з фото на граніті... А у нашій пам'яті він назавжди залишатиметься таким радісним й усміхненим...

Віriamo, що Всемиловий Господь і ангел-охоронець Михайл приймуть його добро та щирі душі в Царство Небесне. Вічна і світла пам'ять!

Редакція газети "Свобода", друзі, колеги висловлюють щире співчуття рідним і близьким

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО НАМІР ОТРИМАТИ ДОЗВІЛ НА ВИКИДИ ЗАБРУДНЮЮЧИХ РЕЧОВИН В АТМОСФЕРНЕ ПОВІТРЯ СТАЦІОНАРНИМИ ДЖЕРЕЛАМИ

ВІДДІЛ ОСВІТИ БІЛЕЦЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ ТЕРНОПІЛЬСЬКОГО РАЙОНУ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ (ВІДДІЛ ОСВІТИ БІЛЕЦЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ), ідентифікаційний код юридичної особи в ЄДРПОУ - 43041459, місцезнаходження юридичної особи: Україна, 47707, Тернопільська обл., Тернопільський р-н, с. Біла, вул. Молодіжна, буд.19; тел. +380966778343; адреса електронної пошти: osvita@bilecka-gromada.gov.ua має намір отримати дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами для об'єкта: ЗАКЛАД ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ "ДИТЯЧИЙ ЯСЛА-САДОК СЕЛА ВЕЛИКИЙ ГЛИБОЧОК БІЛЕЦЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ ТЕРНОПІЛЬСЬКОГО РАЙОНУ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ" за адресою: Україна, Тернопільська область, Тернопільський район, с. Великий Глибочок, вул. М. Грушевського, буд. 3-А. ЗДО "ДИТЯЧИЙ ЯСЛА-САДОК СЕЛА ВЕЛИКИЙ ГЛИБОЧОК" - заклад, який забезпечує здобуття дошкільної освіти.

Метою отримання дозволу на викиди - отримання офіційного документа, який дає право провадити діяльність на існуючому об'єкті, пов'язану із викидами забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами.

На об'єкті є 3 стаціонарних (в т. ч.: 2 - організовані, 1 - неорганізовані) джерел викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря.

Для опалення приміщень ясла-садка в паливний використовуються підлогові газові котли РОСС АОГВ-96 -12-1-Б-В-11 - 2 шт. (потужність котла 96 кВт); паливо - природний газ.

Резервне джерело електроживлення - генератор бензиновий КОТО КТ 13000LE-3 (потужність 11,5 кВт).

Діяльність об'єкта належить до третьої групи за ступенем впливу об'єкта на заб-

руднення атмосферного повітря. Види та обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря (тонн/рік): речовини у вигляді суспендованих твердих частинок, недиференційованих за складом - 0,01179; оксид вуглецю - 0,29898; оксиди азоту (оксид та діоксид азоту) у перерахунок на діоксид азоту - 0,22201; діоксид сірки (діоксид та триоксид) в перерахунок на діоксид сірки - 0,00580, вуглецю діоксид - 74,6379; азоту (I) оксид - 0,00028; метан - 0,00139, неметанові леткі органічні сполуки (НМОС) - 0,00362.

Згідно з розрахунками розсіювання приземних концентрацій викидів забруднюючих речовин на об'єкті перевищень медико-санітарних нормативів допустимого вмісту хімічних речовин в атмосферному повітрі населених місць немає. Заходи щодо скорочення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря не розроблялися - перевищень нормативних граничнодопустимих викидів немає.

Згідно з Законом України від 23.05.2017 № 2959-VIII "Про оцінку впливу на довкілля" діяльність об'єкта не належить до видів планованої діяльності та об'єктів, які підлягають оцінці впливу на довкілля.

Пропозиції щодо дозволених обсягів викидів відповідають чинному законодавству. Для забруднюючих речовин в організованих викидах стаціонарних джерел встановлюються нормативи граничнодопустимих викидів (ГДВ), для речовин, на які не встановлені нормативи ГДВ згідно з законодавством - величини масової витрати. Пропозиції щодо дозволених обсягів викидів відповідають чинному законодавству.

Пропозиції й зауваження надсилають протягом 30 календарних днів з моменту опублікування даного повідомлення до Тернопільської обласної військової адміністрації за адресою:

46021, м. Тернопіль, вул. М. Грушевського, 8, тел./факс +38(0352) 25-95-93, адреса електронної пошти: eco_ter@eco.te.gov.ua.

Написано серцем

Вагалася перейдена межа...

І навіть час нікуди не зникав,
Про щось мовчала
уселенська відстань,
Ти цілувала мій самотній відчай
Й минулі сни гойдала на руках...
Світівся місяць із якогось дна,
І в тім його ледь випуклім світінні,
В одне зливались наші босі тіні
В прозорім прямокутнику вікна...
Вагалася перейдена межа,
Чиясь зоря віддалено тремтіла,
І знову й знов мого хотіла тіла
Твоя від тіла звільнена душа...
Усе таке вселенське, як потоп,
Коли ніхто не думає про сушу,
Аби у тебе перелити душу
І потонути у глибинах, щоб

Забутий час нікуди не зникав,
Все знов було початками потопу
І ніч була подібна на утробу...
Як тіло — грішна...
Як вино — п'янка...
Богдан ТОМЕНЧУК

Шалене кохання

- Наче весна до осені в гості завітала, - подумала Неля, глянувши у вікно, залите сонячним промінням. Але ця благодатна днина аж ніяк не робила хорошої погоди в її засумованому серці. Біль образи лютим морозом скоував усе її ество і не хотів танути. Вже місяць минув відтоді, як її залишив Мирон. І ця квартира, залишена їй, і уся земля - зробилися для неї пустою...

Вони були однокласниками. Та ще й сиділи за однією партою. Весела шкетуха Неля і виважено-романтичний Миросько доповнювали один одного в усьому. За щоденними дитячими шкільними клопатами незулися, коли юність поступала у двері і в серця, принісши їм перше сокровенне кохання, яке вони пронесли крізь роки, мов найдорожчий скарб. Двох синів народили, уже й внуків дочекались і в дружній родині відсвяткували свої шістдесятиліття.

Неля вийшла на пенсію, пропрацювавши сорок років фельдшером в амбулаторії, а Мирон ще працював у автомеханічній майстерні. Якось і не помітила жінка, що благовірний став затримуватися на роботі. Так і раніше часто траплялося, коли була термінова робота, але заробляв він добре - мав золоті руки.

Цю суботу, яку Неля назвала "чорною", вона не забуде ніколи. Мирон зранку пішов на роботу, а повернувся опівночі і закликав її до розмови.

- Ми вже не молоді, - почав здалеку. - Багато років прожили у злагоді, я дякую тобі за це, - голос Мирона став тихим.

- До чого він це клонить, може в ресторан хоче запросити? - майнуло в Неліній голові.

- Я думаю, що ти мене зрозумієш. Я закохався, як хлопчисько...

- Що? - зблідла Неля, і здалося їй, що це страшний сон.

- Не перебивай мене. Та що казати. Це моя остання любов, моє неземне шалене кохання...

Мирон говорив, а Неля наче й не чула вже його. У вухах дзвеніло, а очі наче туман оповив.

- Квартиру я залишаю тобі, машину беру собі, а гроші поділимо навпіл! - вже випалив чоловік і став збирати речі.

Неля прийшла до тьми лише тоді, коли за чоловіком зачинилися двері. Відтоді й почалося для неї пекло. Вона боялася вийти з хати, бо здавалося, що увесь світ знає про її біду і насміхається з неї. Гіпертонія замучила, Нелю по-

■ **Василина повернулася з Польщі додому. Три роки віддала свого життя чужині. Сильно скучила за Україною. Відразу поспішила з поїзда провідати маму. Вона зробить їй несподіваний сюрприз. Відчинила двері, зайшла на кухню з тортом і ледь не втратила дар мови. За столом сидів оголений, захмелілий молодик, пив каву і скляними очима дивився на дівчину.**

- Ти хто така? - відразу гаркнув незнайомець.

- Взагалі я тут прописана. Донька Тамари Степанівни.

- Точно, вона казала. А я тут квартирую.

- Десь працює?

- Та ні, поки шукаю себе.

- А за квартиру як розраховуєтесь, гроші де бере?те?

- Це вже моя справа і Тамари. Ач яка, щойно заявилася, як допит з порогу влаштувала, - обурювався той.

І тут у квартиру зайшла заклопотана ненька.

- О, Василинко, - розгубилася вона. - Давно приїхала? Я з магазину повернулася.

- Ти не розповідала, що маєш квартиранта.

- Самій сумно, а Вадик якусь копійку час від часу підкине.

- Гаразд, мамо. Я тут, як завжди, зайва. Піду до бабусі. На мої кошти більше не розраховуй.

Всю дорогу, поки йшла до бабці, слюзю тискали горло. Думки знову краями серце і повертали її в невеселе дитинство.

Коли батько помер, ВасиLINи дванадцять років минуло. Мати недовго горювала. Десь через пів року в квартиру заселився якийсь агресивний тип, ім'я якого дочка вже й не пам'ятає. Затримався лише на кілька місяців. Потім прийшов чоловік, який зловживав оковитою.

- Мамо, - просила Василина, - нам нікого не треба. Самим краще.

- А гроші де візьмемо? Мені мізер платять. Та й не можу якусь добру роботу знайти.

Мати ніколи не хотіла працювати. Звикла, що покійний чоловік і тато їх утримував. Завжди мав добрі кошти. Ненька зачіска постійно робила, манікюр не пропускала.

- Маю знайти гідного чоловіка, бо

я тендітна жінка, не до важкої праці, - часто наголошувала.

Згодом і третій оселився. Його ВасиLINка добре запам'ятала. Дядько Міша був найкращим з усіх - добрим та щедрим. До цирку її водив і морозиво з цукерками купував. Та коли дізнався, що мама йому зрадила, образився і покинув їх назавжди.

Василина вже й з ліку збилася. Бо чоловіків мама постійно змінювала. І де вона їх знаходила? Один навіть руку підіймав на маму і на неї. Коли ж зовсім нестерпно стало, Василина до бабці перебралася. Мама не була проти.

- Йди, йди, доню, - казала. - Бабуся пенсію має, не пропадете. А я поки що в пошуку кращої долі.

Але відразу бабуса почала хворіти, коштів катастрофічно не вистачало. Тому Василина вже з 15 років змушена була йти на підробітки. Роздавала флаери, продавала морозиво, солодку вату. Офіціантом влаштувалася. Щойно бабця одужала, оплатила їй курси перукарів. Василина навіть заохотіла освоїти фах манікюру.

Кошти у неї з'явилися і почувалася матеріально добре. Мати продовжувала змінювати кавалерів, але ВасиLINи вони були зовсім нецікавіми. Ненька зрідка дзвонила і лише для того, щоб сказати, що негайно потрібні гроші. Василина шкoduвала маму, тому ніколи їй не відмовляла. Коли ж до Польщі

зібралася у свої двадцять, мама тоді клялася, що більше ніколи ні з ким не зійдеться, з неї вистачає хтивих жеребців. А ще майже благала, щоб Василина про неї не забувала.

Через рік ненька повідомила, що в неї виявили катаракту і треба терміново робити операцію. Тому донька щомісяця висилала матусі вже не двісті, а триста доларів. Бабуся ж застерігала:

- ВасиLINко, та ти зовсім маму розволочила. Вона вже з жиру бісється. До неї знову чоловіки швендяють. Я з нею вкотре посварилася. Тебе не шкодує, мною не цікавиться, самолюбкою була, є і буде.

В голові думки не давали спокою, коли дійшла до бабусі.

- Рідненька, - плакала старенька. - Яка радість, що ти приїхала. Давай обійму тебе, приголублю. Навчисто років минуло з тих пір. Молилася за тебе щодня. А чому без настрою і очі на мокрому місці?

- В мамі була. Вона не змінилася. Як була безвідповідальною, такою й залишилася. Мене аж в жар кинуло, коли цього пройдисвіта побачила. У неї проживає молодий альфонс. Я знервувалася і випалила, що більше від мене копійки не отримає. Коли дзвонила до неї, постійно запитувала про операцію на око. Мама завжди казала, що потім, колись. Вона ще не готова, ніяк не може наважитися, боїться і всяке таке. Тобто зір у неї не поліпшився, а на коханців тратиться.

Все життя попереду

■ **Наталія спала і їй снився сон: вона заходить у величезну квартиру - цю квартиру потрібно терміново здати в оренду. Напередодні вона вже була тут і зробила кілька зауважень - потрібно було поміняти штори, килимок у ванній і зробити перестановку. І все це для того, щоб було видно, що ця квартира вартує тих грошей, які за неї просять.**

І ось Наталя заходить в квартиру і бачить його - чоловіка своєї мрії. З ідеальними рисами обличчя, високого, широкоплечого, якому все під силу.

І ось, Наталя бачить його, він повертається до неї, вона ніяковіє від частя і запитує:

- Ти?

І в цей момент Наталя завжди прокидалася. Цей сон снився їй вже не вперше.

"Та що ж це таке? Чому я ніяк не можу додивитися сон до кінця? Чи встиг взяти мене на руки цей чоловік? Як у нього риси обличчя? Що ми потім робили? Чому цілувалися? А може ні? Ну, чому так щоразу?!"

Наталя хмуричись зайшла на кухню і побачила, що Марина вже прокинулася і навіть приготувала сніданок. Марина посміхнулася, побачивши Наталю, і почала готувати їй каву, щось наспівуючи собі під ніс.

- Ти чого веселишся, Маринко?

- А чому сумувати? У нас сьогодні починається така пригода! Ми ж їдемо в село! - сказала Марина і поставила перед Наталкою чашку ароматної кави.

"В село, - подумала Наталя і ще більше насупилася. - Скільки ми на там не були? 15 років, точно. Я б взагалі туди не поїхала, але мама права - потрібно прибрати хату і наразі продати".

Наталя заупинила машину біля їхньої хати в селі. Вона вийшла і вдихнула на повні груди чисте, свіже, наповнене ароматом квітів, повітря.

"Як же ми наведемо тут лад?" - з хвилюванням подумала Наталя.

З невеселих роздумів її вивела Марина.

- Наталю, та ти не переживай... Я от чесно-чесно нічого робити не

буду. Буду чекати, коли ти прийдеш з роботи, - пожартувала Марина.

- Добре, тоді я поїхала.

Наталю викликали на роботу. Прийшов власник величезної і шикарної квартири, яку терміново треба було здати в оренду. І тільки Наталі завжди вдавалося знайти хороших орендарів на такі об'єкти.

Як тільки вона відчинила двері квартири, то відразу зрозуміла - це ж квартира з її сну! Не вагаючись, вона розпорядилася поміняти штори, килимок у ванній і пересунути деякі меблі.

"Невже мій сон збудеться?" - подумала вона.

В романтичному настрої, Наталя знову їхала в село. І тут її чекав сюрприз: вона відчинила хвіртку і побачила красивого чоловіка, який копав і розрівнював їхню ділянку. При цьому ні трави, ні чагарників вже не було.

- Наталко! Як ти швидко! Знайомся, це Федір, а це Максим, - з будинку вийшов ще один чоловік. - Вони наші сусіди. Переїхали сюди років 5 тому. Вони бачили нас вчора і зайшли спитати, чим допомогти.

"Ну ось... Тепер незрозуміло скільки грошей ми повинні заплатити", - подумала Наталя.

А Марина продовжувала дивувати:

- А Федір виявляється будівельник. Він обіцяв і дах підправити, і туалет з душовою. Піду піріг ставити, а ти підкльочайся: бери лопату і вперед!

Увечері Наталя нарешті змогла поговорити з Федором. Вони йшли по дорозі уздовж поля, Федір назбирав букет ромашок і подарував його Наталі.

- Не переживай. Ми по-сусідськи допомагаємо.

- А він класний, так? - невинно поцікавилася Марина.

- Марино... Він простий будівельник... Живе в селі, а...

- Ну і що? Хіба справа в професії? Головне, щоб між чоловіком і жінкою любов була. А вас один до одного тягне, як магніт.

Наталя задумалася... А їй справді, до Федора її тягне і яка різниця, що він простий будівельник... Звичайно, Наталя завжди уявляла свого чоловіка офісним працівником. Ну, а чим поганий простий будівельник?

Вона дуже хотіла додивитися свій сон - що ж буде робити чоловік її мрії після того, як візьме її на руки і взагалі хотілося б його уважніше розглянути, а то уві сні його риси були розпливчатими...

У п'ятницю Наталя прийшла раніше, вона відчинила двері - в квартирі було порожньо. Так, все було зроблено і переставлено, як вона і сказала, але нікого не було.

"Не віщий сон, видно", - посміхнулася Наталя...

Вона приїхала в село.

- Я здала її! Марино, я - найвезучіша в світі людина! На цілий рік. Цю величезну квартиру.

- Вітаю! Тепер ти будматеріали купиш? А то час минає... Хтось взагалі не хотів сюди їхати. Ах, тут же немає душі! Ах, тут же немає каналізації... І ось минуло півтора місяці, а ми до цих пір не доробили те, що хотіли... Мабуть, міцно ти в Федора закохалася.

- Не твоя справа. Завтра куплю... До речі, а як же сусіди наші живуть тут взимку? Не питала?

- А хто тобі сказав, що вони тут взимку живуть? У них і в місті квартира є. Федір, до речі, окремо живе.

- Все-то ти знаєш...

- Ага... І про любов його знаю...

Скільки ще маю утримувати і її, і цих її недолюбих чоловіків? Все, з мене досить. Нехай йде на роботу, будь-яку і сама покращує своє фінансове становище.

Зовсім скоро Василина винайняла приміщення і відкрила власний салон краси. Досвіду набралася в Польщі. Тому легко все організувала. З мамою мало спілкувалася. Вона здебільшого жалілася на долю і безгрошів'я. А вечірці в подруги якось зустріла Олега - успішного бізнесмена. Їхні стосунки рухалися досить стрімко. Розуміли один одного з першого слова і погляду. А влітку вирішили поєднатися в шлюбі. Влаштували невелику вечірку. Молодята переїхали до Олега в новий пентхаус. Все склалося пречудово.

Проте котрогось дня додому прийшов засмучений Олег.

- У тебе щось трапилось? - хвилювалася Василина.

- Мав відверту розмову з твоєю мамою. Вірніше це вона наполягла на зустрічі.

- Невже знову гроші клянчила? - обурилася дружина.

- Знаю про тебе геть усе, про нелегке життя і дитинство, про байдужу неньку. Але доля тебе загартовувала. Де б ти не була, не пропадеш. Ти велика молодчинка. А от твоя мама - не просто маніпуляторка, вона насправді нещасна жінка. Шукає щастя, а притягаються здебільшого одні мерзотники. І з власним життям нічого не може зробити. Я ж розповідав, що мене матуся-зоуля немовлям під двері притулку підкинула. Тому хто я, якими були мої батьки, чи є у мене брати й сестри, невідомо. І повір, якби зараз до мене подзвонила чи прийшла моя ненька, всі гроші на світі віддав би, щоб пригорнутися до неї, відчутти материнське тепло. І усе б точно пробачив, - голос у нього тремтів.

- Тому не гарячкуй і прийми свою найріднішу людину такою, якою вона є. І постав на цьому крапку. Бо це її життя, вона ніколи, мабуть, уже не зміниться. Хоча, все може трапитися.

Василина, вислухавши щирого Олега, якось легко усвідомила і зрозуміла його слова. Знову взяла на себе відповідальність з утримання матусі. Адже правда полягає в тому, що у її неньки такий вже стиль життя - бути легковажною жінкою і перейматися лишень собою.

Оксана ВОЛОШИНА

Дівчина у нього була. Він для неї все робив. А потім її запросили на роботу в іншу країну, вона залишила його і полетіла. Ось так! Максим сказав, що здивувався навіть, що Федір тобою зацікавився...

Через два дні Федір і Наталя сиділи біля річки і дивилися на зірки.

- Наталю, а ти вийдеш за мене заміж?

Наталя здивувалася:

- Я? Заміж? Так ми знайомі тільки 2 місяці...

Попередній її хлопець навіть через 3 роки зустрічей не був готовий до одруження, а тут пропозиція через 2 місяці!

- Жити будемо в місті, - Федір посміхнувся. - Ти можеш працювати, можеш - не працювати. - Хлопець я працюватий. Полічку причепити завжди зможу, і навіть ремонт зробити. Тобі по господарству теж завжди допоможу. Ну, так що? Вийдеш?

- А якщо вийду?

- А не втечеш?

Наталя одразу згадала історію про його наречену.

- Ні. Не втечу.

Наступного дня директор агентства викликав її до себе.

- Наталю, ось договір з нашим клієнтом. Пам'ятаєш, квартиру його ти здала не так давно.

- Звичайно.

- Він буде котежне селище. Як ти любиш - елітне і дороге. Пропонує зайнятися продажами будинків з ділянками. Поїдь, подивися і договір віддай.

Наталя домчала туди буквально за 30 хвилин.

- Доброго дня, я до директора. З ріелторського агентства. Передати договір.

- Так, проходите, він чекає.

Наталя відчинила двері кабінету і остовпіла. За столом сидів її Федір...

- Ти?! - тільки й змогла вимовити Наталя. - Я не розумію... Я принесла договір... Ця квартира... Та величезна квартира, вона що, твоя? Я завжди думала, що ти звичайний будівельник...

- Взагалі-то ти ніколи не питала, ким я працюю. Ну, а квартира - так, моя. Я, звичайно, знав, що ти - ріелтор, але не думав, що ти працюєш в тій фірмі, в яку я звернувся і навіть не уявляв, що саме ти будеш нею займатися.

- Бачиш, як мало ми знаємо один про одного...

- Ти передумала виходити за мене?

- Ні. Просто подумала, що у нас буде все життя попереду, щоб дізнатися один про одного більше...

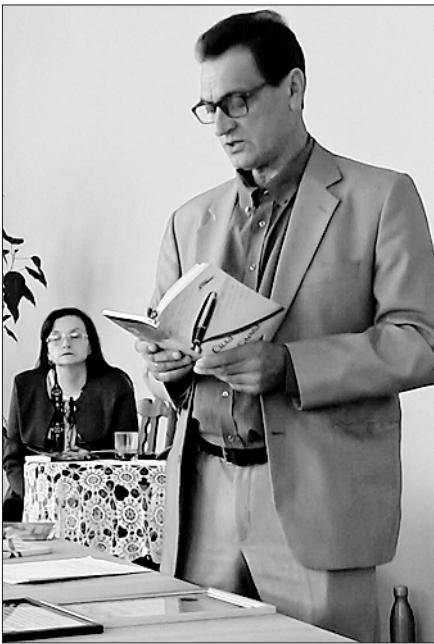
Софія БЕРЕЗНЕВА

Світанкові поезії Ярослава Рибак

Золотисто-багряної від жовтневого листу пори у літературній світлиці міської книгозбірні в Заліщиках відбулася зустріч із поетом, учасником літературно-мистецької студії "Ліра" - творчого об'єднання, яке діє з 7 грудня 2023 року при Заліщицькій міській центральній публічній бібліотеці Ярославом Рибак, який презентував дві свої книги.

Зібралися представники Заліщицької міської ради, відділу культури, туризму, молоді і спорту, бібліотеки міста, письменники, члени сім'ї Я. Рибак, творчий колектив "Берегиня", викладачі, студенти із Заліщицького фахового коледжу ім. Є. Храпливого, здобувачі освіти і педагоги Заліщицького вищого професійного училища, представники громадськості. Модераторка події, заслужена журналістка України, редакторка, поетеса, письменниця, членкиня Національної спілки журналістів України, Наукового товариства імені Шевченка, Спілки слов'янських письменників України, Всеукраїнської громадської організації "Українська бібліотечна асоціація", бібліографія міської книгозбірні Оксана Дяків розпочала зустріч із декламування натхненних поетичних строф "Світає, край неба палає...", уривка з поеми "Сон" Тараса Григоровича Шевченка про неперемінально криму України на світанку. Прозвучав також вірш "Світає", який належить перу нашого земляка Ярослава Рибак, присвячений долібесним українським воїнам, які у важких умовах жорстоких битв проти російського чужинця-ворога відстоюють незалежність і самостійність України. Оксана Дяків наголосила: "Вперше я почула вірш "Світає" з уст пана Ярослава саме під час об'єднаною установчого зібрання "Ліри" в грудні 2023 року. Ці строфи тоді не залишили мене байдужою, як і інших учасників зустрічі. Та водночас вірш пробудив у мені асоціації зі строфами Великого Кобзаря. Адже це був справжній болісний контраст: спокій світанку і нищівна війна в Україні. Краса природи і втома воїнів. Їхня ностальгія

за мирним життям, смуток за родинами людей, які покинули свої цивільні професії, круто змінили долю, взявши зброю до рук... Наш земляк Ярослав Рибак, який проживав у мальовничому селі Печорна Заліщицької громади, - людина талановита і небайдужа. Про це засвідчують участь у літературних альманахах і дві поетичні збірки: "Сила слова", яка побачила світ у тернопільському видавництві "Терно-граф" у 2024 р. та "Між миттю і вічністю", що видана цьогоріч у видавництві м. Хмельницький. Учасникам зустрічі для перегляду була запропонована відеовізитівка про життя і творчість Я. Рибак, яку підготували бібліотекарі з КЗ "Культурно-бібліотечний центр" Підгаєцької міської ради, адже пан Ярослав є також членом літературного об'єднання "Оберіг" Підгаєччини. До юних і дорослих учасників творчої імпрези звернувся з вітальним словом винуватець урочистостей і прочитав вірші "Зима в душі" зі збірки "Сила слова" та "Лелека". Ці красиві птахи в свідомості українців завжди асоціюються з рідним домом. Для Ярослава Ярослава сьогодні малою батьківщиною є село Печорна. Тож до слова було запрошено Марію Данилюк, старосту Зеленогайського старостинського округу, куди належить і село Печорна, а також жіночий ансамбль "Берегиня", яким керує Марія Миколаївна. У ансамблі співають Марія Данилюк, Любов Хом'як, Мирослава Бурдун, Марія Чайковська, Галина Парастив'юк, Галина Хом'як, Марія Шпінтко. Після вітального слова Марії Миколаївни прозвучала українська

пісня "А журавлі летять" (муз. Вікторії Юзвик, сл. Людмили Колімоїчук).

Автора щиро вітали: перший заступник голови Заліщицької міської ради Роман Краснюк, вручивши подяку від міського голови Івана Дрозда, староста Зеленогайського старостинського округу Марія Данилюк,

начальниця відділу культури, туризму, молоді і спорту міськради Оксана Безушко. Під час імпрези звучали патріотичні, філософські, ліричні поезії і проза, пісенний доробок Ярослава Рибак. У творчому набутку автора є багато віршів про сучасну російсько-українську війну, про наших захисників, про їхні сім'ї, які важко переживають горе втрати рідних людей, через агресію путінської росії. У виконанні пана Ярослава учасники презентації уважно слухали поезії-роздуми "Вклоніться, люди!" і "Війна, здається нам, далеко". Учасники заходу схиляли голови під час хвилини мовчання в глибокій шані в пам'ять про всіх загиблих у російсько-українській війні та закатованих у ворожому полоні: військових і цивільних, всіх дорослих і дітей, у кого відібрала життя путінська росія. Вони назавжди в наших серцях... Вони - частина хороброї нації... Вони - частина майбутньої перемоги України... До слова ведуча Оксана Дяків запросила історика, дослідника, краєзнавця, автора багатьох ґрунтовних томів книг, краєзнавчих розвідок, батька захисника України Володимира Михайловича Сопілюка, викладача Заліщицького фахового коледжу ім. Є. Храпливого, голову Заліщицької організації Спілки слов'янських письменників України, члена національних спілок журналістів і краєзнавців України Михайла Васильовича Сопілюка, який високо оцінив творчість Ярослава Рибак і подарував йому дві власні книги-дослідження про церкву Покрови Пресвятої Богородиці, що в Заліщиках, і про історію розвитку нашого міста. Своїй дружині Тетяні Іванівні, з якою виховав дочку Марію та сина Володимира, присвятив Ярослав Рибак вірш, опублікований у першій книжці автора "Сила слова", який став ліричною піснею під назвою "Весь світ - в твої очах", яка прозвучала у відеозаписі. Рідну людину сердечно вітали: дружина Тетяна, донька Марія, син Володимир, сестра Галина. Для учасників поетичної зустрічі прозвучала пісня у виконанні жіночого ансамблю під орудою Марії Данилюк "Соловей співає на калині" (музика Володимира Коваленка, слова Василя Богачука). Починаючи з першого установчого зібрання, Ярослав Рибак - активний учасник літературно-мистецької

студії "Ліра". Тому до слова ведуча запросила очільницю студії, поетесу, філологину, членкиню Спілки слов'янських письменників України Богдана Стефанюк, яка не тільки привітала колегу по перу, а й проаналізувала вірші пана Ярослава і вручила йому свою нову третю збірку "Дотик до світла". Поетеса, фольклористка, голова Товстенської організації Спілки слов'янських письменників України, педагогиня-психологиня ЗОШ І-ІІІ ступенів селища Товсте Світлана Леськів щиро поздоровила Я. Рибак і подарувала свою найновішу четверту поетичну збірку "Навчи мене, Господи, просто любити". Сердечно привітала пана Ярослава поет, автор двох книг Володимир Забаріло. Теплі слова прозвучали з уст поетеси Ольги Кухти, яка вручила, як дарунок, свою третю нову книгу "Слідами війни". До слова, С.Леськів й О.Кухта надали авторські книги для читачів Заліщицької бібліотеки, вручивши їх директорці Марії Рудик. Музичним подарунком для всіх, зокрема і для студентської молоді, прозвучала пісня на слова Світлани Леськів "Я осінь щастям розмалюю". Поздоровила активного учасника "Ліри" директорка Заліщицької міської бібліотеки, членкиня ВГО "Українська бібліотечна асоціація" Марія Рудик. До вітань приєдналася Іванна Палагнюк із села Хрещатик, що на Буковині. Наближаючи імпрезу до завершення, прозвучала прекрасна українська пісня "Проросте ще зеленеє жито" (музика і слова Романа Дуді) у виконанні колективу жіночого ансамблю "Берегиня" під керівництвом М. Данилюк, яка дарувала всім надію на краще - мирне і переможне - майбутнє нашої Української держави, незалежної і самостійної. Відбувся благодійний продаж книг авторів Заліщанини, зокрема і наданих Я.Рибак. Кошти в сумі 1800 гривень передали заліщицькому волонтеру Василю Катеринюку на генератори для наших долбесних захисників.

Оксана МИХАЙЛЮК, членкиня НСЖУ м. Заліщики

Чемпіонат області з важкої атлетики

Як повідомили у Тернопільській обласній ДЮСШ з літніх видів спорту, 8 листопада в оздоровчому комплексі "Алігатор" відбувся чемпіонат Тернопільської області з важкої атлетики, чемпіонат КУТОР "ТОДЮСШ з літніх видів спорту" з важкої атлетики серед чоловіків та жінок 2010 р.н. і старших, присвячений Збройним силам України, а також 15-й ювілейній турнір пам'яті заслуженого тренера України Миколи Піддівного, який виховав не одне покоління спортсменів і подарував Україні чимало майстрів спорту. На змаганнях усі учасники показали високий рівень підготовки та справжній спортивний характер. Переможці серед жінок стали: Ангеліна Бондарчук (вагова категорія 44 кг, м. Бучач), Софія Дацюк (в/к 53 кг, "Алігатор"), Марія Лось (в/к 58 кг, м. Бучач), Каріна Глююк (в/к 63 кг, м. Скалат), Галина Слободяник (в/к 69 кг, "Алігатор"), Ірина Скуба (в/к 77 кг, м. Скалат), Лілія Поляруш (в/к 86 кг, "Алігатор"). Переможці серед чоловіків: Максим Розуменко (вагова категорія 38 кг, м. Бучач), Артем Фірман (в/к 42 кг, м. Хоростків, ОДЮСШ з літніх видів спорту), Станіслав Дубина (в/к 46 кг, с. Озерна, ТОДЮСШ з літніх видів спорту), Матвій Володка (в/к 52 кг, м. Хоростків), Юрій Галушка (в/к 56 кг, м. Хоростків), Костянтин Лантух (в/к 60 кг, ТОДЮСШ з літніх видів спорту), Богдан Глинський (в/к 65 кг, ТОДЮСШ з літніх видів спорту), Іван Середа (в/к 71 кг, ТОДЮСШ з літніх видів спорту), Іван Ванні (в/к 79 кг, м. Бучач), Андрій Яцишин (в/к 88 кг, "Алігатор"), Назарій Якубовський (в/к 94 кг, м. Скалат), Богдан Заполух (в/к 110 кг, ДЮСШ №1), Павло Чайка (в/к +110 кг, ТОДЮСШ з літніх видів спорту).

Поларуш (в/к 86 кг, "Алігатор"). Переможці серед чоловіків: Максим Розуменко (вагова категорія 38 кг, м. Бучач), Артем Фірман (в/к 42 кг, м. Хоростків, ОДЮСШ з літніх видів спорту), Станіслав Дубина (в/к 46 кг, с. Озерна, ТОДЮСШ з літніх видів спорту), Матвій Володка (в/к 52 кг, м. Хоростків), Юрій Галушка (в/к 56 кг, м. Хоростків), Костянтин Лантух (в/к 60 кг, ТОДЮСШ з літніх видів спорту), Богдан Глинський (в/к 65 кг, ТОДЮСШ з літніх видів спорту), Іван Середа (в/к 71 кг, ТОДЮСШ з літніх видів спорту), Іван Ванні (в/к 79 кг, м. Бучач), Андрій Яцишин (в/к 88 кг, "Алігатор"), Назарій Якубовський (в/к 94 кг, м. Скалат), Богдан Заполух (в/к 110 кг, ДЮСШ №1), Павло Чайка (в/к +110 кг, ТОДЮСШ з літніх видів спорту).

«Дністер» на зимову перерву пішов одноосібним лідером турнірної таблиці

8 листопада у десятому турі другого кола чемпіонату України серед аматорів у першій групі Заліщицький "Дністер" в гостях зустрічався із СК "Коростень/Агро-Нива" (Житомирська область), а наступного дня великогайський "Агрон" приймав ФК "Костопіль" (Рівненська область).

У суботу заліщицькі футболісти без особливих зусиль здолали одного із аутсайдерів турнірної таблиці, забивши сім сухих м'ячів. Розгром господарів у поєдинку, в якому беззаперечно перевагою володіли футболісти "Дністра", розпочав на 10-й хвилині Юрій Захарків, а вже через хвилину рахунок подвоїв Микита Михайленко. У першому таймі заліщицькі футболісти ще двічі розписалися у воротах СК "Коростень/Агро-Нива". На 13-й хвилині знову відзначився Захарків, а на 29-й Назар Процик - 0:4. У другому таймі "Дністер" продовжував домінувати на футбольному полі, футболісти якого ще тричі засмутили вболівальників футболістів з Житомирщини. На 63-й хвилині п'ятий м'яч у ворота господарів відправив Микола Ландяк, на 67-й хвилині дубль на свій рахунок записав Михайленко, а остаточний рахунок на 79-й хвилині встановив Іван Дячинський. Тож впевнена пе-

ремога "Дністра" - 0:7. СК "Коростень/Агро-Нива" - "ФК "Дністер" - 0:7 (0:4). Голи: Ю. Захарків (10, 13), М. Михайленко (11, 67), Н. Процик (29), М. Ландяк (63), І. Дячинський (79). У неділю "Агрон" доволі несподівано не зміг перемогти футболістів з Рівненщини. Великогайські футболісти володіли територіальною ініціативою на футбольному полі і цілком заслужено відкрили рахунок у першому таймі. На 34-й хвилині після розіграшу стандартну відзначився Ігор Кохман. Були моменти в "агронівців", щоби збільшувати рахунок, але перша частина так і звершилася мінімальною перевагою господарів. У другій половині зустрічі "Агрон" продовжував володіти територіальною перевагою, але намістості гості зуміли зрівняти рахунок. Після виконання штрафного футболістами з Костополі, футболіст "Агрона" у своєму карному майданчику порушив правила, й суддя призначив пенальті, який на 59-й хвилині реалізував Богдан Скоцький. Воратар "Агрона" Руслан Мазур вгадав напрямку удару, але не зміг дотягнутися до м'яча - 1:1. На 61-й хвилині гості могли виходити вперед, м'яч після удару їхнього гравця влучив у стійку воріт "Агрона". Наприкінці зустрічі агронівці влаштували справжній шторм воріт "Костополя", але вирвати перемогу їм не вдалося. Тож у підсумку нічия - 1:1. ФК "Агрон" - ФК "Костопіль" - 1:1 (1:0). Голи: І. Кохман (34). - Б. Скоцький (59). Після цих поєдинків "Дністер" із 22 заліковими пунктами очолює турнірну таблицю, "Агрон", маючи в активі 18 очок і на один проведений матч менше, - на 2-му місці. В одинадцятому турі другого кола, матчі якого заплановані на 4-5 квітня 2026 року, "Дністер" прийматиме ФК "Миколаїв" (Львівська область), а "Агрон" в гостях зустріне із ФК "Троїстянець" (Волинська область).

Спорт

Гірка поразка «Ниви»

9 листопада в п'ятнадцятому турі завершального поєдинку першого кола чемпіонату першої ліги "Нива" приймала ФК "ЮКСА" (Тарасівка). З цим суперником тернопільські футболісти зустрічалися вперше.

Вболівальники "Ниви", після двох поспіль поразок у чемпіонаті від "Поділля" та "Ворскли", очікували на перемогу жовто-зелених, але іншої думки були футболісти з Київщини. На початку першого тайму тернопільські футболісти діяли гостріше, без розвідки і вже на 5-й хвилині відкрили рахунок у матчі. Суддя поєдинку, зафіксувавши порушення правил проти Дениса Резепова, призначив одинадцятиметровий, який впевнено реалізував Мар'ян Мисик, розвівши м'яча і воротаря гостей по різних кутах - 1:0. Далі поєдинок тривав на зустрічних курсах. Гості мали непогану нагоду, щоби відігратися, коли на 23-й хвилині Венді Вава міг переграти воротаря "Ниви", але Ілля Ольховий двічі поспіль виручив команду. Старання футболістів "ЮКСИ" такі принесло результат. На 24-й хвилині після удару з правого флангу Ювхимця та рикошету від захисника "Ниви", м'яч

влетів у сітку воріт господарів - 1:1. Після пропущеного м'яча тернопільські футболісти заграли активніше, загострювали Мисик, Демиденко, небезпечно пробивали Напуда і Тлумак. Гості не відсидавалися в обороні, а також вибігали в контратаки, але більше м'ячів у першій половині зустрічі команди не забивали. У другому таймі ініціативою на полі знову заволоділи господарі. Валентин Напуда вийшов віч-на-віч з воратарем "ЮКСИ", але голкіпер гостей виручив свою команду. Відразу пішла швидка контратака футболістів з Київщини. Ілля Ольховий помилився, не зумівши зафіксувати в руках чинести м'яча, і футболіст гостей міг забивати м'яча у порожні ворота, тож голкіпер господарів змусивши картку Ольховому. Ворота "Ниви" вийшов захищати Володимир Шарун, який замінив польового гравця Олександра Гергея, але він не зміг парировати удар із 11-метрової позначки, який майстерно, у дів'ятку, без шансів для воротаря виконав Кастро Гонсалес. Тож "ЮКСА" на 56-й хвилині повела в рахунок - 1:2. Поки тернопільські футболісти приходили до тями, гості продовжували атакувати. Ювхимець подав з правого флангу, а все той же Кастро на 58-й хвилині головою відправив м'яч

ча у ворота господарів - 1:3. Незважаючи, на те, що футболісти "Ниви" залишилися вдесьтох, вони намагалися відігратися. Тренерський штаб жовто-зелених також намагався освіжити гру команди. Тож на 62-й хвилині провів одразу три заміни. На полі, замість Юрія Тлумака, Дениса Резепова і Валентина Напуди, з'явилися Андрія Бей, Серій Давидов і Дмитро Галадей, а ще через шість хвилин Іван Паламарчук замінив Богдана-Юліана Вишинського. Після цих замінь "Нива" заграла гостріше, але до завершального і влучного удару справа не доходила. Натомість гості на останніх хвилинах використали кількісну перевагу і Сілва Сантос дос Сантос Венделл встановили остаточний рахунок у поєдинку - 1:4. Тож знову гірка поразка "Ниви". Незважаючи на чергову поразку, "Нива" із 22 очками залишилася на 6-й сходинці турнірної таблиці. "Нива" (Тернопіль) - "ЮКСА" (Тарасівка) - 1:4 (1:1). Голи: Мисик (5, пен.), - Ювхимець (24), Кастро (56, пен.), 58, Венделл (88). Вилучення: Ольховий (52). "Нива" (стартовий склад): Ілля Ольховий, Богдан-Юліан Вишинський, Юрій Михайлів, Андрій Демиденко, Олександр Гергея, Мілан Михальчук, Віталій Михайлів, Юрій Тлумак, Денис Резепова, Мар'ян Мисик, Валентин Напуда. Головний тренер: Юрій Вірт. 16 листопада в шістнадцятому турі другого кола чемпіонату першої ліги "Нива" прийматиме одеський "Чорноморець".

ФК «Самбір-Нива-2» здобув важку перемогу

7 листопада в сімнадцятому турі другої ліги групи А тернопільський ФК "Самбір-Нива-2" приймав ФК "Ужгород".

Перший тайм, у якому господарі намагалися грати першим номером, проходив на зустрічних курсах, хоча голевих моментів було обмаль. На 16-й хвилині тернопільсько-самбірські футболісти змогли відкрити рахунок. Максим Крамарчук чітко реалізував одинадцятиметровий. У господарів гру загострювали Богдан Бідзінський, Владислав Мендрук, вже згаданий Крамарчук. Гості намагалися вирівняти хід зустрічі, але також без особливих загострень, хоча навіть на останній доданій хвилині першого тайму футболіст "Ужгорода" спробував закинути м'яча за комірець воротарю "Самбора-Нива-2". На початку другого тайму у господарів міг подвоювати рахунок Макаров. Натомість гості намагалися пе-

рехопити ініціативу й принаймні зрівняти рахунок у поєдинку, а господарі намагалися на контратаках збільшити свою перевагу. На 72-й хвилині футболісти "Самбора-Нива-2" залишилися вдесьтох, другу жовту й відповідно червону отримав Дмитро Макаров. Натиск ужгородців зростає, а господарі надійно оборонялися. Останні хвилини матчу були доволі напруженими, гості, кинувши

усі сили, йшли в атаку, а на останній доданій хвилині заробили доволі небезпечний штрафний, проте футболіст "Ужгорода" не влучив у ворота. У підсумку - вистраждана мінімальна перемога тернопільських футболістів. Тож "Самбір-Нива-2" здобула три очки і з 28-ма заліковими пунктами продовжує займати третю сходинку турнірної таблиці. "Самбір-Нива-2" - ФК "Ужгород" - 1:0 (1:0). Голи: М. Крамарчук (16). Вилучення: Дмитро Макаров. "Самбір-Нива-2": Артем Борис, Максим-Любомир Шута, Мар'ян Бач, Андрій Дем'янчук, Володимир Матушевич, Вадим Садовнік, Богдан Бідзінський, Назар Ващишин, Владислав Мендрук (Дмитро Дударев, 92), Дмитро Макаров, Максим Крамарчук (Юрій Болюк, 86). Старший тренер - Роман Марич. У вісімнадцятому турі 12 листопада "Самбір-Нива-2" гратиме на виїзді із чернівецькою "Буковиною-2".

Вихованки хореографічної студії "Юність" Чортківського палацу дітей та юнацтва - Ксенія Мархоцька та Вікторія Михалків - здобули перемогу на Міжнародному фестивалі-конкурсі "Razom", який відбувся в Іспанії. Юні танцівниці виступали під керівництвом заслуженої працівниці культури України Оксани Карашевської. За словами наставниці, цей виступ став для дівчат справжнім випробуванням і водночас святом. Їхні виступи стали справжньою окрасою фестивалю - у кожному русі відчувалася любов до українського мистецтва, талант і велике бажання творити красу.

«Код нації» - перемога, що надихає!

■ 2 листопада 2025 року у місті Вінниця відбувся Всеукраїнський конкурс-фестиваль мистецтв "Код нації", який об'єднав найталановитіших виконавців з усієї України.

Зразковий дитячий аматорський фольклорний ансамбль "Любисток" Лановецького будинку культури (керівник - Людмила Огородова) гідно представив свій

край та Лановецьку громаду і здобув найвищу нагороду фестивалю - гран-прі! Особливо приємно, що цю престижну відзнаку вручав сам Амадор Лопес, який відзначив високий рівень майстерності, артистизму і щирість юних учасників. Серед багатьох талановитих колективів і навіть дорослих учасників саме "Любисток" став справжньою окрасою фестивалю, вразивши журі та глядачів автентичністю, енергією й любов'ю до української пісні!

Вирощує декоративних курей

■ Чотирнадцятирічний Василь Довгаль зі Збаражчани вирощує п'ять порід декоративних курей. Має індонезійські чорні, китайські шовкові, карликові та золоті.

Хлопець розповідає, що птахівництвом почав цікавитися з двох років, тоді підготовував бабусиних курей. Зараз у нього є 60 курей.

Індонезійські - рідкісні кури. Вони мають повністю чорне забарвлення. "Це порода, назва якої аям цемані. Фермери розводять її для оригінального екстер'єру. Їхні особливості - чорне м'ясо, гребінь, кістки, нутрощі, серезжки-очі. Яйця середнього розміру, трішки менші, ніж у простої курки. Півень може важити два кілограми, курочка - пів. Характер буває агресивний та похотливий", - розповів Василь Довгаль Суспільному.

У цьому ж вольєрі живуть шовкові кури. Вони не літають, тому що, замість пір'я, мають пух: "Особливість шовкових курочок - незвичне оперення, шовковисте. Яйценосність у цих курей - 100-130 яєць за рік. Ма-

ють п'ять пальців на ногах. М'ясо в них чорне". Курник-вольєр для птиці Василь побудував разом із батьком минулого року. На це витратили шість місяців. У ньому живе вісім шовкових курей та п'ятеро аям цемані. У кожній породи - своє місце для сну та вугілля. Більшість курей Василь виростив з яєць в інкубаторі. Вилуплюються курчата за 21-й день, як і в природних умовах. Однак потрібно контролювати температуру та вологість. Про своє господарство він розповідає у соцмережах: "У мене є свій тік-ток акаунт, де я публікую про життя своїх курочок. Також спілкуюся з іншими досвідченими людьми в цій сфері та набираюся досвіду. Моя мрія - розвинути своє господарство".

■ Днями до Тернополя знову завітав наш земляк Іван Марчук - всесвітньо відомий український художник, лауреат Національної премії імені Тараса Шевченка. Його несподіваний візит став важливою подією для команди, яка працює над створенням "Імерсивного простору Івана Марчука" у Тернопільській обласній універсальній науковій бібліотеці.

Як повідомили у бібліотеці, приїзд художника був неплановим. Однак саме такі моменти запам'ятовуються назавжди. Іван Марчук особисто оглянув, як триває робота над простором, що має на меті популяризувати його творчість і стати сучасною платформою для діалогу між мистецтвом та громадою. "Маестро з живим інтересом ознайомився з перебігом роботи над простором, що покликаний не

просто популяризувати його творчість, а створити сучасну форму діалогу між мистецтвом і громадою", - йдеться у повідом-

ленні бібліотеки. Проект реалізується у межах грантової програми "Згуртованість через культуру", яку впро-

Реабілітація творчістю

■ Нещодавно для поранених військовослужбовців та поліцейських влаштували арт-захід зі створення картин.

Творчий процес став для пацієнтів справжньою терапією - можливістю відволіктися від щоденних турбот, відчути спокій і натхнення, а також відкрити у собі нові грані таланту. Атмосфера під час заняття була щирою, дружньою та наповнена позитивними емоціями. Учасники заходу створювали картини на тему "Гриби в лісі" - теплу, осінню композицію, сповнену кольорів природи, затишку та гармонії. Допомогали захисникам у створенні художніх робіт асистент кафедри образотворчого мистецтва, дизайну та методики їх навчання Мар'яна Дячинська та вчитель мистецтва, художник-дизайнер Оксана Мартинюк. Під їхнім керівництвом учасники вчилися передавати об'єми, тіні, кольори й настрій осіннього лісу, а головне - вкладали у свої роботи душу. Творчі заняття стали хорошою традицією в цій установі та в інших закладах охорони здоров'я МВС України. Адже такі заходи сприяють психологічному відновленню, формують позитивний емоційний стан, допомагають нашим захисникам знайти рівновагу та віру в себе.

Хто ж вона - ця чарівна жінка?

■ Тетяна Яблонь - психолог Карітасу Буцацької єпархії УГКЦ, нагороджена відзнакою "100 незламних психологів України", арт-терапевт, учасниця Всеукраїнського проекту "Голос жінки", голова ГО "Країна нашої мрії", засновниця психологічного центру "Ресурс" і "Школи юної леді" у Чорткові, поетеса, член НСЖУ, переможниця багатьох поетичних конкурсів, голова Чортківського РО НРУ, член Центрального Проводу НРУ, дочка, мама, подруга, колега і найкраща у світі сестра!

1 листопада Тетяна відсвяткувала ювілейний день народження. У народі кажуть, що Бог дає людині шанс на три щастя: перше - у кого народитися. Таня виросла у прекрасній українській родині, де панували справжні сімейні цінності. Друге щастя - у кого навчитися. Наша "Яблунька" і далі шукає можливості для отримання нових знань та досвіду. Вона справді вічна студентка... Не можна сказати, що не було повного щастя у шанси на третє щастя - з ким поборитися. Таня чудова мама хорошого сина, а яка вона буде чудовою бабусею і...прабабусею! Щиро цього їй бажаємо. Я думаю, що Бог подає їй цей шанс. Тож Божої опіки на многії і благії літа нашої любій Тані-"Яблуньці".

Анатолій Вихруч (голова Тернопільської крайової організації НРУ): "Пані Тетяну знаю з дитинства. Вона народилася і виросла у патріотичній українській родині Василя і Марії Яблонь. Мама - вчитель, тато - багаторічний голова Чортківської районної організації НРУ. В Тетяні поєдналися батькова наполегливість і любов до України та мамин романтизм, любов до дітей, любов до української пісні. Її чудовий голос упродовж багатьох років звучав у різних художніх колективах. Я міг спостерігати за кожним її досягненням. Сходинка за сходинкою Тетяна досягала все нових вершин. Розумна, горда, іронічна, мило мовить, мало говорить. Рухівська родина щиро вітає пані Тетяну з ювілейним днем народження".

Галина Миколаївна Гаєвська (викладач Чортківського педагогічного коледжу ім. Барвінського, куратор Т. Яблонь): "Ось і в яблуневий сад нашої Тані-"Яблуньки" (як її називали у групі) прийшла золота ювілейна осінь... Та дивлячись на цю чарівну жінку, ніколи не бачу її років. Така ж життєрадісна, посмішка на милому личку, як у юності. Таня прийшла до мене у групу цілком зрілою особистістю зі стійкими моральними ціннос-

тями, стійкою життєвою позицією. У народі кажуть, що Бог дає людині шанс на три щастя: перше - у кого народитися. Таня виросла у прекрасній українській родині, де панували справжні сімейні цінності. Друге щастя - у кого навчитися. Наша "Яблунька" і далі шукає можливості для отримання нових знань та досвіду. Вона справді вічна студентка... Не можна сказати, що не було повного щастя у шанси на третє щастя - з ким поборитися. Таня чудова мама хорошого сина, а яка вона буде чудовою бабусею і...прабабусею! Щиро цього їй бажаємо. Я думаю, що Бог подає їй цей шанс. Тож Божої опіки на многії і благії літа нашої любій Тані-"Яблуньці".

Ольга Яцків (співзасновниця ГО "Країна нашої мрії"): "Ми знайомі з Тетяною Василівною більше 5 років. В одній команді об'єднали нас місцеві вибори 2020 року. Пригадую девіз п. Тетяни: "Якщо не хочеш жити в темряві, стань світлом". Час найкраще підтвердив правдивість цих слів. Там, де п. Тетяна, там і порядність, і законність, і розум, і людяність, і доброта. Щиро радію сьогоднішнім успіхам Тетяни Яблонь в новій діяльності. Впевнена, що у неї все задумане вийде, бо це наполеглива і сильна жінка".

Наталія Глушко (Ремінна; авторка книги "Небесний легіон"): "Тетяна Василівна - мій вчитель, друг і наставник. Я завжди її цінувала і захоплювалася нею. Вона була моєю вчителькою. І можу впевнено сказати - вчителькою мрії, другою мамою, найліпшим другом та наставником. І саме їй я завдячую своєму письменницькому успіху. Адже Тетяна Васил-

ваджує Український культурний фонд. Його фінансує Швейцарсько-український проект "Згуртованість та регіональний розвиток України" (UCORD), який реалізується компанією NIRAS Sweden AB за підтримки Швейцарії. У бібліотеці зазначили, що для них зустріч із художником - більше, ніж подія. "Це - честь. Це - енергія, яка надихає творити далі. І це - ще один доказ, що культурні ініціативи мають силу змінювати простір навколо себе", - наголосили у Тернопільській обласній універсальній науковій бібліотеці. Організатори закликали тернопольян стежити за новинами проекту, адже попереду - ще багато подій, пов'язаних із постаттю митця та його творчою спадщиною.

Галина ВАНДЗЕЛЯК

дня. Те свято залишилося у моєму серці назавжди. Ми дружили до 2-го класу, а потім Таня переїхала в інше село. Було дуже сумно - ніби відірвали шматочок дитинства. Ми ще якийсь час листувалися, а потім зв'язок обірвався. Минуло багато років... І доля знову звела нас. Тепер ми вітаємо одна одну зі святами, ділимося спогадами, і знову так тепло на душі - наче повертаєшся в дитинство. Дорога Тетяно! Нехай життя дарує тобі багато щасливих днів, а усмішка, така ж щира, як у дитинстві, ніколи не зникає з твого обличчя. Дякую тобі за нашу дружбу, що пережила час і відстань".

Віра Сирота-Яблонь: "Щаслива я, що в мене є СЕСТРА! Ми завжди були кращими подругами. Моя ніжність знаходила опору у твоїй впевненості, а моя наполегливість - розуміння у твоїй впертості. Наші голоси - альф і спрано - ніколи не сперечалися, а створювали ту саму чарівну музику життя, якою наше спільне дитинство наповнене і досі. Ти завжди була прикладом: спочатку - старої і досвідченої сестри, а тепер - чудового психолога і мами. Дякую тобі за кожну мудру пораду (починаючи з чаю без цукру!). Згадую, як ми будували будинок, садили сад з татом, ходили по гриби з дідусем, вчилися готувати з мамою і бабусею... Це наше багатство! Ми зрозуміли головне: ми не різні - ми ідеально доповнюємо одна одну! Я щаслива, що в мене є ти! Люблю тебе безмірно! Бажаю тобі завжди залишатися тією ж яскравою, мудрою і люблячою сестрою і подругою! Я вдячна Богові за найкращу у світі сестру!"

Щаслива я,
що в мене є СЕСТРА.
Чарівна, мила, ніжна,
незрівнянна,
Імен багато різних на землі,
Твоє ж ім'я - владичиця Тетяна.
Мене ти вчила по житті їти,
Робити крок й назад
не відступати,
З тобою разом шили рушники,
А при роботі весело співали.
Такі ми різні й схожі водночас,
Коли біда -
прийдем на допомогу
Як радість -
допоможем розділити
Й за все в житті
ми дякуємо Богу!
Віра СИРОТА-ЯБЛОНЬ